
TALOUSARVIO 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA 2022-2023

Khall 07.12.2020 § 317

Kvalt 14.12.2020 § ____

TOHMJÄRVEN KUNTA

Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi • www.tohmajarvi.fi

 Tohmajärvi
tolokku ja toimelias

Sisällys

Kunnanjohtajan katsaus.....	3
Talousarvio ja -suunnitelma.....	5
Talousarvion sitovuus ja hankintavaltuudet	5
Talousarvion 2021 valmistelu.....	6
Käyttötalousosa	8
Investointiosa.....	14
Rahoitusosa.....	17
Henkilöstö	19
KUNNANHALLITUS	20
Keskusvaalilautakunta.....	21
Kunnanvaltuusto	22
Tarkastuslautakunta.....	23
Yleisjohto	24
Kehittämispalvelut	25
Maaseutupalvelut	26
Työllisyyspalvelut.....	27
Hallintopalvelut.....	28
Talouspalvelut.....	29
Tiedonhallintapalvelut	30
Henkilöstöjaosto / Henkilöstöpalvelut.....	31
Lomituspalvelut.....	33
Maa- ja metsätalous.....	34
Sosiaali- ja terveystalouden palvelut.....	35
SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	37
Hallinto.....	39
Perusopetus	40
Lukiokoulutus.....	42
Kansalaisopisto.....	43
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut.....	44
Liikunta- ja nuorisopalvelut.....	46
Varhaiskasvatus	49
KESKI-KARJALAN MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	52
Musiikkiopisto.....	53

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	55
Hallinto.....	56
Tekninen toimi	57
Vesihuoltolaitos	59
Ravitsemus- ja siivouspalvelut	61
Tila- ja vuokrauspalvelut	62

YLEISTÄ

Kunnanjohtajan katsaus

Koronakriisin päätyminen lienee uutinen, jota vuodelta 2021 eniten odotetaan. Koronasta tuli vuoden 2020 pääasia, joka on ollut mukana kaikessa ja kaikkialla. Vaikutukset talouteen tuntuvat vielä pitkään, kun pandemian laskua maksellaan. Johtaako korona johonkin pysyvämpiin muutoksiin, jää vielä nähtäväksi. Ainakin digitalisaation hyödyntämisessä otettiin kehitysloikka, kun tuli pakko opetella etätöitä ja verkkokokoustaamista. Myös verkkokauppa kasvoi merkittävästi.

Terveydenhuoltojärjestelmälle koronaan varautuminen toi kustannuksia ja monenlaista lisätöitä, mutta toisaalta vähensi tavanomaista terveyden- ja sairaanhoitoa, kun osa ihmisistä on jättänyt palveluihin hakeutumisen koronapelossa tuonemmaksi. Patoutunut palvelukysyntä voi aiheuttaa palveluihin kysyntäpiikin, jota puretaan pitkään ja joka tuottaa kustannukset viiveellä.

Kuntatalouteen korona on vaikuttanut lyhyellä aikajänteellä vain vähän ja sekini enemmän myönteiseen suuntaan. Valtio avasi rahahanat niin yritysten kuin kuntienkin tukemiseen kriisin yli. Verotulojen menetykset näyttävät jäävän vuonna 2020 pelättyä pienemmäksi ja korotetut valtionosuudet ja yhteisöverojen jako-osuus tuottavat kunnille enemmän tuloja kuin koronan suorat kustannukset ovat olleet. On kuitenkin muistettava, että esimerkiksi Siun soten jäsenkunnille koronakustannukset tulevat viiveellä. Kunnat ovat sopineet, että koronakustannuksia ja samalla myös aiempien vuosien alijäämiä katetaan erityisellä lisäkannolla vuonna 2021. Kuntakohtaiset tarkemmat kustannusvaikutukset selviävät keväällä 2021. Lisämaksuosuuksiin varaudutaan kunnissa – siis myös Tohmajärvellä - tekemällä pakollinen varaus vuoden 2020 tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä. Varaus heikentää siis vuoden 2020 tulosta.

Tohmajärven kunnan vuoden 2021 talousarviota päästiin valmistelemaan paljon valoisammassa merkeissä kuin vielä vuotta aiemmin oli arvioitavissa. Valtuusto hyväksyi 21.10.2019 talouden toimenpideohjelman. Johon kirjattiin monia säästökohteita. Vaikka tuolloin ei koronakurimuksista ollut tietoaakaan, taloutta ennustettiin merkittävästi synkemmin. Verotulot ja valtionosuudet arvioitiin yhteensä noin puoli miljoonaa heikommaksi kuin nyt vuotta myöhemmin. Sote-menoissa varauduttiin vastaavasti runsaat 1,2 miljoonaa suurempiin kustannuksiin. Sote-menot ovatkin sen sijaan lähes täsmälleen samalla tasolla kuin vuonna 2019. Sama koskee kunnan omissa käsissä olevia palveluita, joiden kustannukset niin ikään ovat vuoden 2019 tasolla. Voidaan siis todeta, että laskentaoletukset ovat ratkaisevasti erilaiset ja talousarvio ja toiminnalliset suunnitelmat on voitu tehdä kunnan omissa käsissä olevan toiminnan osalta palveluita kurjistamatta ja kuntalaisia kurittamatta.

Verotuloja arvioidaan saatavan Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisesti 14.523.000 euroa, mikä on noin 1,1 miljoonaa euroa (8,3 %) enemmän kuin kuluvan vuoden tarkistettu talousarvio ja lähes miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2019 toteuma, joka oli 13.590.582 euroa. Valtionosuuksiksi on budjetoitu 18.044.000 euroa. Tässä on runsaan 0,5 miljoonaa euron lasku vuoden 2020 valtionosuuksiin, mutta kuitenkin yli miljoonan euron kasvu vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna. Kun vertailupohjaksi otetaan viimeisin vahvistettu eli vuoden 2019 tilinpäätös, niin verotulot ja valtionosuudet ovat vuonna 2021 yhteensä noin kaksi miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019.

Kunnan toimintakulut ovat talousarviossa 37,3 M€ ja toimintatuotot (mm. palveluiden myyntituotot, vesimaksut, vuokratuotot ja asiakasmaksut) yhteensä 6,9 M€. Kulujen ja tuottojen erotuksena jäljelle jäävät verorahoituksella kustannettavat nettomenot eli toimintakate. Sen arvioidaan olevan 30.441.957 euroa. Toimintakate on noin 5.000 euroa vähemmän eli käytännössä täsmälleen sama kuin vuonna 2019.

Toimintakatteesta 19.628.800 euroa eli 64,5 % menee sosiaali- ja terveystalouteen. Summaan sisältyvät myös pelastustoimen kustannukset.

Sivistyslautakunnalle eli kouluun, varhaiskasvatukseen, kirjastoon, kansalaisopistoon, liikuntaan, nuorisotoimeen ja kulttuuriin varataan esityksen mukaan 6.381.700 euroa eli 21 %. Sivistyskeskus Ahjon leasingrahoitus sisältyy keittiötiloja lukuun ottamatta sivistystoimen toimintakatteeseen. Leasingmaksu alkaa kertyä vasta vuoden puolivälistä ja on yhteensä noin neljännesmiljoonan, kun se vuositasolla on noin puoli miljoonaa. Sivistystoimen käyttötalouteen on vuodelle 2021 varattu rahaa sivistyskeskuksen varustamiseen, mikä on kuitenkin kertaluonteinen meno.

Ympäristölautakunnan budjetissa verovaroista katetaan mm. kunnan omassa käytössä olevien toimitilojen ylläpito, siivous, tiestön ja muiden yleisten alueiden hoito ja ruokapalvelut. Se vastaa myös vesihuollosta ja asuntovuokrauksesta. Toimintakulut ovat runsaat 3,9 miljoonaa, mutta kun tuottoja vesimaksuista, vuokrasta ja mm. ateria- ja siivouspalvelujen myynnistä kertyy yhteensä 2,6 miljoonaa, niin verorahoilla kustannettavaksi toimintakatteeksi jää 1.326.000 euroa eli vajaat 4,4 %.

Kunnanhallituksen vastuulla ovat kunnan yleishallinnon tehtävien lisäksi elinkeino- ja työllisyyspalvelut. Kunnanhallituksen toimintakulut ovat runsaat 5,4 miljoonaa euroa ja tuottoja kertyy yli 3,2 miljoonaa euroa, merkittävimpänä seudullisen lomituksen järjestämisestä tulevat korvaukset. Toimintakatteetta kunnanhallitukselle kertyy siten 2.223.587 euroa (7,3 %). Talousarvioon on tehty toiminnallinen muutos, jossa ympäristölautakunnalta siirretään kunnanhallituksen (kehittämispalveluiden) vastuulle yrityskäyttöön vuokrattavat, myytävät tai tyhjäksi jääneet toimitilat. Tarkoituksena on selkeyttää työnjakoa siten, että kunnan elinkeinopolitiikkaan liittyvät toimitilat sekä toiminnallisesti että taloudellisesti ovat kunnanhallituksen vastuulla. Muutos kasvattaa kunnanhallituksen ja pienentää ympäristölautakunnan toimintakatteetta.

Kun kunnan vuosikate eli tulos ennen poistoja vuonna 2019 oli 281.881 euroa, niin vuonna 2021 vuosikatteeksi arvioidaan 2.304.743 euroa. Poistojen jälkeen tilikauden tulos vuonna 2019 oli 677.000 euroa miinuksella, vuoden 2021 talousarviossa tilikauden tuloksen arvioidaan olevan lähes tarkalleen 1,2 miljoonaa euroa positiivinen. Näkymä on siis taloudellisesti vuoden 2021 osalta hyvin myönteinen.

Vuosikate on se rahamäärä, joka kunnalla on käytettävissä lainojen lyhentämiseen ja investointimenoihin. Kunta lyhentää vanhoja lainoja vuosittain noin miljoonalla eurolla. Investointisuunnitelmia talousarvioon sisältyy nettomääräisesti yhteensä vajaat 2,4 miljoonaa euroa. Mikäli investoinnit toteutuvat esitetystä laajuudesta, kunnan rahoitusasema heikkenee toimintavuoden aikana miljoonalla eurolla. Sen verran olisi oltava rahaa kassassa tai on nostettava uutta lainaa vuosikatteella rahoitettavan lisäksi.

Investoinneista suurimpana kohteena on liikuntahallin laajennuksen toteuttaminen (800.000 euroa, johon kohdistuva valtionosuus 220.000). Tämä kaikkiaan 1,1 miljoonan hanke siis pääosin siirtyy vuoden 2021 budjettiin. Terveyskeskuksen kattoremonttiin arvioidaan tarvittavan 460.000 euroa. Samalla on tarkoitus toteuttaa aurinkopaneelijärjestelmä, jonka 100.000 euron kustannuksiin arvioidaan saatavan avustuksena neljännes. Esityksiin sisältyy myös Niiralan teollisuusraiteiston kunnostus. Hankkeeseen on budjetoitu 500.000, josta vähintään puolet olisi tarkoitus saada rahoitetuksi avustuksilla.

Kunnan taloudellinen asema näyttää vuonna 2021 hyvältä. Kunta pääsee juhlistamaan heti vuoden alkajaisiksi myös uuden sivistyskeskuksen avajaisia. Kunnan palvelut ovat hyvässä kunnossa ja töitä tekee osaava ja motivoitunut henkilöstö. Tältä pohjalta on hyvä lähteä kohti uutta valtuustokautta ja kehittämään kunnan pito- ja vetovoimaa edelleen.

Olli Riikonen, kunnanjohtaja

Talousarvio ja -suunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma ulottuu siten ainakin vuoteen 2023 saakka.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa valtuusto hyväksyy talousarviovuoden sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion sitovuus ja hankintavaltuudet

Sitovuus

Kunnanvaltuusto päättää talousarvion hyväksyessään määrärahojen ja tavoitteiden sitovuuden.

Käyttötalouden sitovuus on ulkoinen toimintakate toimielintasolla.

Toiminnalliset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimialat tarkistavat omat käyttösuunnitelmansa hyväksytyjen määrärahojen mukaisiksi.

Investointiosan määrärahojen sitovuus on nettomenot investointiryhmittäin.

Rahoitusosan määrärahojen sitovuus on kustannuspaikoittain.

Investointi- ja rahoitusosan määrärahamuutokset hyväksyy aina kunnanvaltuusto.

Hankintavaltuudet

Kunnanhallitus on kokouksessaan 07.08.2017 § 245 päättänyt hankintavaltuudet ja euromäärät vuosille 2017–2021. Päätöksen mukaan on valtuustokaudelle 2017–2021 vahvistettu yksittäisten hankintojen rajat seuraavasti: kunnanjohtaja ja toimialajohtajat käyttötalousmenojen osalta 30.000 € ja investointikohteiden osalta 60.000 € sekä toimistopäälliköt ja vastaavassa asemassa olevat 10.000 €.

Hankinnan suorittamisen edellytys on, että hankintaan on varattu määräraha talousarviossa ja hankinnan suorittaminen on tarpeellista kunnan toiminnan kannalta.

Hankintoja suoritettaessa on huomioita Joensuun hankintatoimen kanssa tehty yhteistoimintasopimus.

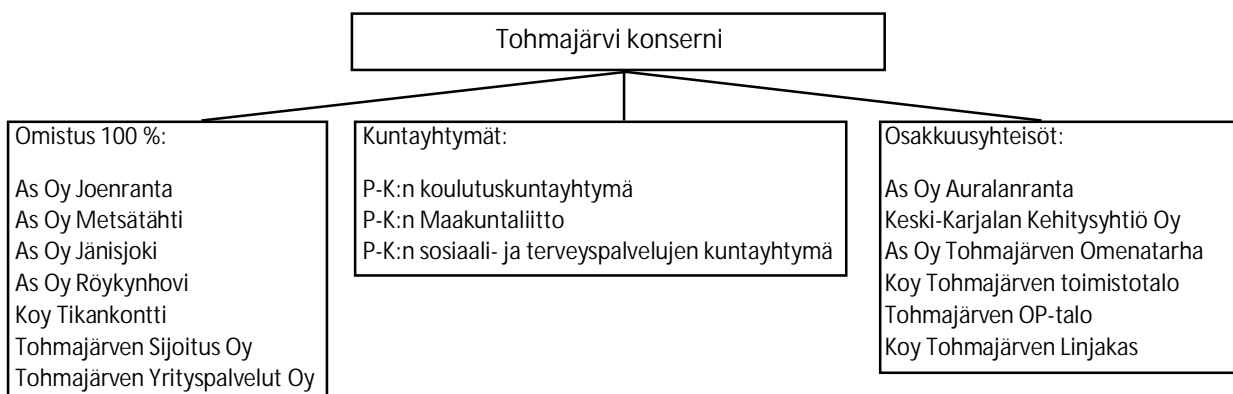
Alijäämän kattamisvelvollisuus

Uuden kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman tulee olla tasapainoinen tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnan vuoden 2019 tilinpäätöksen taseen edellisten tilikausien ylijäämä oli 1,75 milj. euroa ja kuluvan vuoden 2020 tilikauden tuloksen arvioidaan muodostuvan 0,333 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Kunnalla ei näin ollen ole alijäämien kattamisvelvollisuutta.

Kuntakonserni ja sen tavoitteet

Kunta tytäryhtiöineen muodostaa kirjanpitolain mukaan kuntakonsernin. Kunnalla on 7 tytäryhtiötä: As Oy Joenranta, As Oy Metsätähti, As Oy Jänisjoki, As Oy Röykynhovi, Koy Tikankontti, Tohmajärven Sijoitus Oy sekä Tohmajärven Yrityspalvelut Oy.

Uuden kuntalain mukaan kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Em. toimintaan kuuluvat kunnan osuudet 3 kuntayhtymään: Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto sekä Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä (Siun sote).

Kun kunnan omistusosuus on yhteisössä yli 20 %, kuuluu osakkuusyhteisö kuntakonserniin. Kunnalla on 6 osakkuusyhteisöä: As Oy Auralanranta, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy, As Oy Tohmajärven Omenatarha, Koy Tohmajärven toimistotalo, Tohmajärven OP-talo ja Koy Tohmajärven Linjakas.

Tavoitteet

1. Kunnan konserniyhtiöiden taloutta hoidetaan terveiden liiketalousperiaatteiden mukaisesti ja niiden taloutta vahvistetaan.
2. Tilikauden aikana toteutetaan vuokra-asuntopalvelujen isännöinnin kilpailuttaminen.
3. Tilikauden aikana valmistellaan kunnan 100-prosenttisesti omistamien vuokra-asuntojen fuusio niin, että fuusio toteutuu viimeistään 1.1.2022

Talousarvion 2021 valmistelu

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 28.9.2020 talousarvion 2021 valmistelun aikataulusta ja ohjeista sekä talousarviokehyksestä vuodelle 2021.

Johtoryhmä ja talousarvion valmistelijat toimialoittain kävivät talousarvioehdotukset vuodelle 2021 viikkojen 39, 41 ja 45 aikana läpi.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 2.11.2020 veroprosenteista vuodelle 2021.

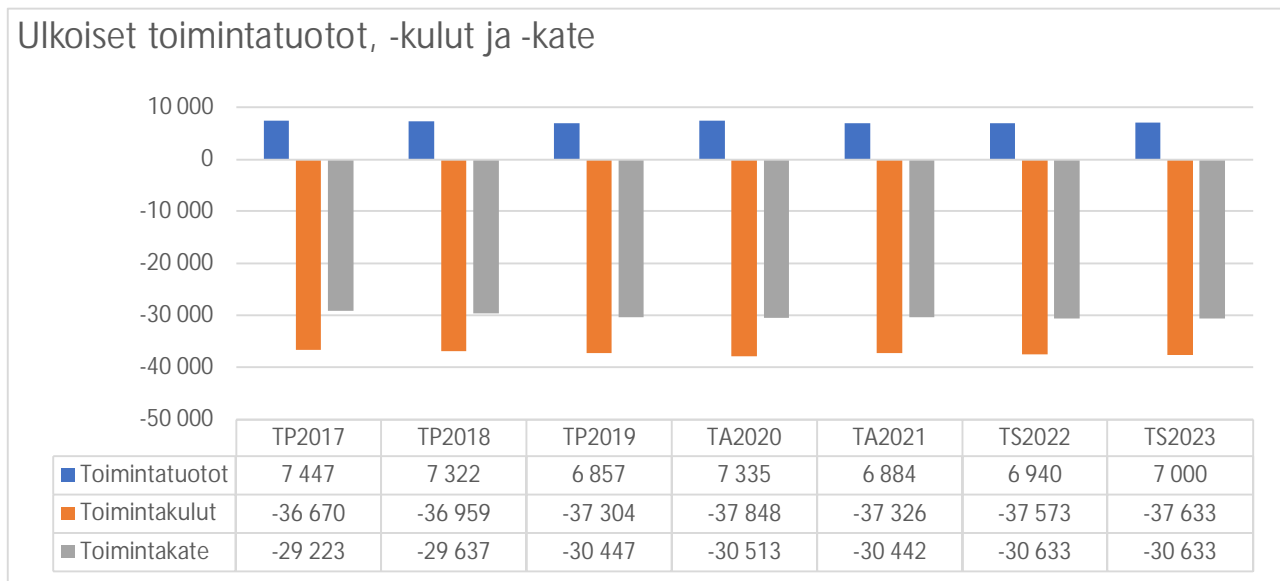
Toimialojen talousarvioehdotukset tavoitteineen lautakunnan käsittelyn jälkeen tuli toimittaa taloustoimistoon viimeistään 30.11.2020.

Kunnanhallitus on käsitellyt talousarviota tavoitteineen vuodelle 2021 budjettiriihessä 19.10.2020 sekä kokouksessaan 16.11.2020 ja hyväksyi lopullisen talousarvioesityksen tavoitteineen vuodelle 2021 sekä taloussuunnitelman vuosille 2022–2023 esitettäväksi valtuustolle kokouksessaan 7.12.2020.

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2021 talousarvion tavoitteineen sekä taloussuunnitelman vuosille 2022–2023 kokouksessaan 14.12.2020.

Käyttötalousosa

Toimintatuotot

Olenneisimmat arvioidut muutokset toimintatuotoissa vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2020 ovat:

- Lomituspalveluiden sijaispumaksut, 37.970,00 euroa

Toimintakulut

Olenneisimmat arvioidut muutokset toimintakuluissa vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2020 ovat:

- palkkakustannukset, muutos -300.000,00 euroa
- asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä, -550.000,00 euroa

Vuonna 2021 jaettavat avustukset ja puskurilainat

Kunnanhallitus on talousarviota käsitellessään linjannut, että Tohmajärven kuntaa jakaa vuoden 2021 aikana avustuksia eri yhteisöille yhteensä 45.000 euroa. Avustuksista päätetään kahdessa erässä; helmikuun lopussa päätetään vuoden ensimmäisen puolikkaan aikana jaettavat avustukset, joiden yhteismäärä on noin puolet koko vuoden aikana jaettavista avustuksista. Vastaavasti elokuun lopussa päätetään vuoden jälkimmäisen puolikkaan aikana jaettavat avustukset, jolloin päätettävien avustusten yhteissumma on koko vuonna jaettavien avustusten määrä vähennettynä helmikuussa jaettujen avustusten määrällä.

Vuoden 2021 aikana Tohmajärven kunnanhallitus käsittelee eri yhteisöjen puskurilainahakemuksia pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa; helmi-, touko-, elo- ja lokakuussa. Erityisen painavista syistä johtuen puskurilainahakemuksia voidaan käsitellä myös edellä mainittujen käsittelyaikojen ulkopuolella.

Talouden toteutumat TP2017-2019, talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022–2023
toimialoittain

(ulkoiset nettomenot 1 000 e)

	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Sote	-18 853	-18 874	-19 566	-20 166	-19 629	-20 100	-20 200
Sivistys	-6 087	-6 237	-6 235	-6 168	-6 392	-6 500	-6 400
Musiikkiopisto	-811	-810	-835	-857	-882	-883	-883
Tekninen	-1 730	-1 736	-1 696	-1 452	-1 326	-1 300	-1 300
Kunnanhallitus	-1 742	-1 979	-2 115	-1 867	-2 223	-1 850	-1 850
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-29 223	-29 636	-30 447	-30 510	-30 452	-30 633	-30 633
Verotulot	13 848	13 158	13 591	13 404	14 523	13 789	14 109
Valtionosuudet	17 404	16 746	16 962	18 326	18 044	18 000	18 000
Rahoitus	181	180	176	165	179	144	144
Vuosikate	2 210	448	282	1 385	2 294	1 300	1 620
Poistot	-2 096	-919	-959	-1 056	-1 099	-1 150	-1 150
Tulos	114	-471	-677	329	1 195	150	470
Poistoeron muutos	5	5	5	5	4	4	4
Tilikauden yli-/alijäämä	119	-466	-672	334	1 199	154	474
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä, M€	2,89	2,43	1,76	2,09	3,30	3,45	3,93

Tuloslaskelmaosa

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	4 619 297	5 002 413	4 628 771	4 640 000	4 660 000
MAKSUTUOTOT	850 920	749 912	666 155	660 000	680 000
TUET JA AVUSTUKSET	455 321	377 460	337 720	350 000	350 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	931 964	1 234 600	1 251 300	1 290 000	1 310 000
TOIMINTATUOTOT	6 857 502	7 364 385	6 883 946	6 940 000	7 000 000
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-11 424 263	-11 658 768	-11 352 100	-11 540 000	-11 443 000
PALKAT JA PALKKIOT	-9 161 028	-9 343 710	-9 025 200	-9 200 000	-9 100 000
HENKILÖSIVUKULUT	-2 263 235	-2 315 058	-2 326 900	-2 340 000	-2 343 000
ELÄKEKULUT	-1 986 210	-1 991 680	-1 981 400	-1 990 000	-1 983 000
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-277 026	-323 378	-345 500	-350 000	-360 000
PALVELUJEN OSTOT	-23 291 940	-23 788 481	-23 149 763	-23 200 000	-23 370 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 542 493	-1 471 700	-1 484 900	-1 495 000	-1 500 000
AVUSTUKSET	-620 859	-612 580	-700 300	-700 000	-700 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-425 103	-342 900	-648 840	-638 000	-620 000
TOIMINTAKULUT	-37 304 658	-37 874 429	-37 335 903	-37 573 000	-37 633 000
TOIMINTAKATE	-30 447 156	-30 510 044	-30 451 957	-30 633 000	-30 633 000
VEROTULOT	13 590 582	13 404 000	14 523 000	13 789 000	14 109 000
VALTIONOSUUDET	16 962 079	18 326 000	18 044 300	18 000 000	18 000 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	87 164	87 400	87 000	87 000	87 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	133 288	132 000	125 200	100 000	100 000
KORKOKULUT	-40 836	-51 800	-29 900	-40 000	-40 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-3 241	-3 000	-2 900	-3 000	-3 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	176 375	164 600	179 400	144 000	144 000
VUOSIKATE	281 881	1 384 556	2 294 743	1 300 000	1 620 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-959 111	-1 056 200	-1 098 540	-1 150 000	-1 150 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-959 111	-1 056 200	-1 098 540	-1 150 000	-1 150 000
TILIKAUDEN TULOS	-677 230	328 356	1 196 203	150 000	470 000
POISTOERON MUUTOS	5 034	5 000	3 730	3 700	3 700
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-672 195	333 356	1 199 933	153 700	473 700

Verotulojen ja valtionosuuksien perusteet

Verotulot on laskettu kunnanvaltuuston 2.11.2020 hyväksymien veroprosenttien mukaan.

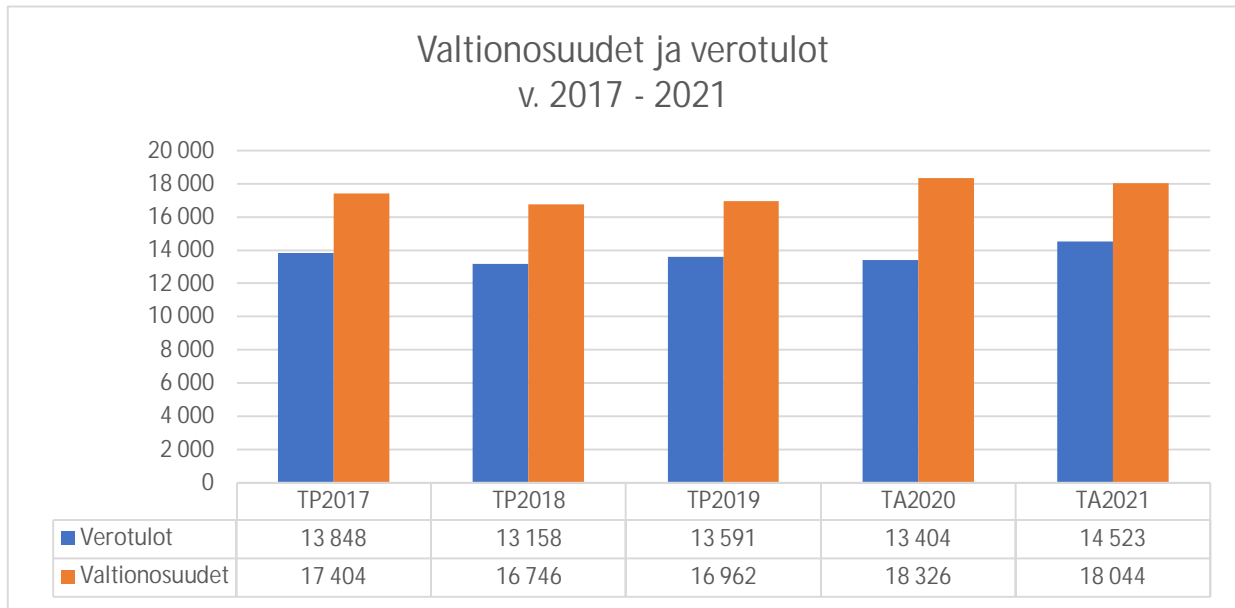
	2020	2021	rajat
	%	%	
Tulovero	21,75	21,75	
Yleinen kiinteistövero	1,10	1,00	0,93–2,00
Vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,41–1,00
Muut asuinrakennukset	1,15	1,15	0,93–2,00
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00	2,00	2,00–6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00–2,00
Voimalaitos	ei määrätty	ei määrätty	0,93–3,10

Verotulojen ennakkoinnin tukena on käytetty kuntaliiton veroennustekehikkoa (5.10.2020)

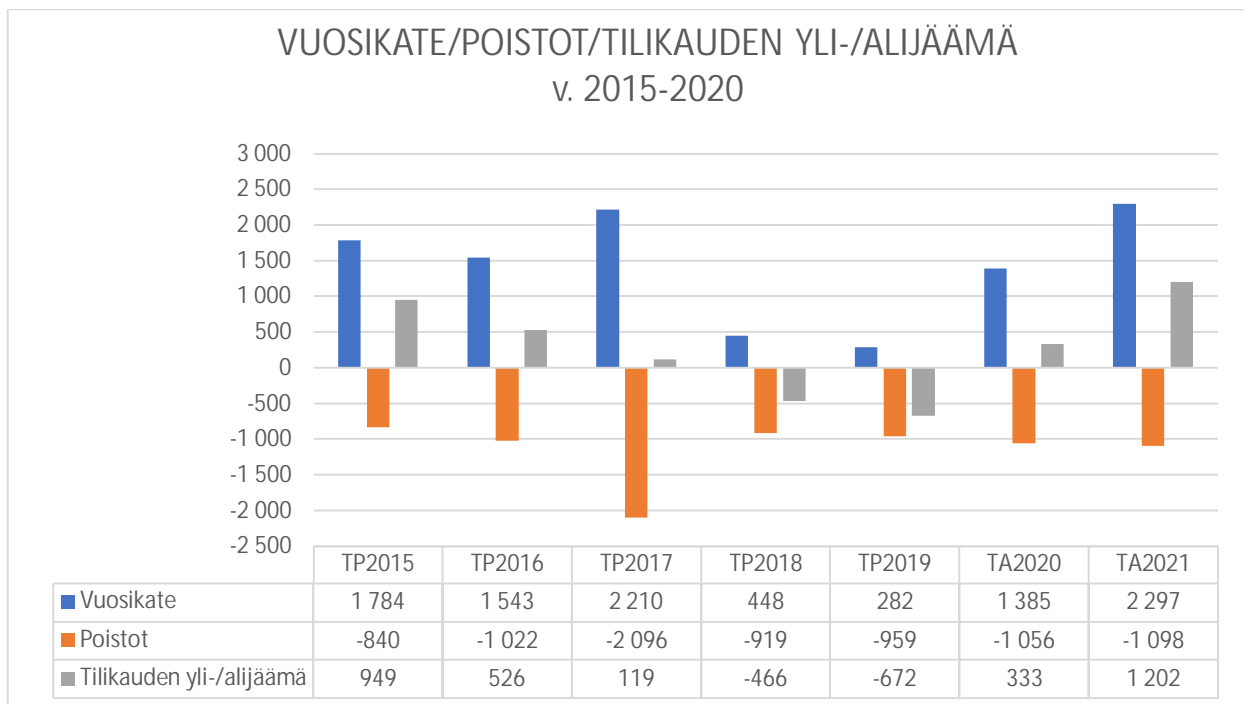
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Kunnan tulovero	11 669 365	11 406 000	12 259 000	11 671 000	12 043 000
Kiinteistövero	941 447	963 000	963 000	963 000	963 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	979 771	1 035 000	1 302 000	1 155 000	1 104 000
	<u>13 590 583</u>	<u>13 404 000</u>	<u>14 523 000</u>	<u>13 789 000</u>	<u>14 109 000</u>

Valtionosuudet on laskettu kuntaliiton viimeisimmän ennusteen mukaisesti (5.11.2020)

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 053 954	9 903 900	10 143 900	10 100 000	10 000 000
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus	4 591 289	4 612 400	4 668 700	4 600 000	4 600 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	316 836	426 700	458 000	470 000	470 000
Verotulomenetysten kompensatio	0	2 668 200	2 773 700	2 830 000,00	2 930 000,00
	<u>16 962 079</u>	<u>17 611 200</u>	<u>18 044 300</u>	<u>18 000 000</u>	<u>18 000 000</u>

Risteenhovin kiinteistöön vuonna 2016 kirjattiin 100.000 euron arvonalennus (lisäpoisto) ja menojäännöksen arvoon vuonna 2017. Vuonna 2017 kirjattiin lisäksi Kemien koulun menojäännöksen arvonalennus sekä koulukeskuksen kiinteistöön lisäpoisto. Lisäpoistojen vaikutus poistoihin oli 1,16 me.

Rahoitustuottojen ja -kulujen perusteet

Korkotuotot koostuvat antolainojen koroista, vastaavasti korkokulut muodostuvat pitkäaikaisten ottolainojen koroista sekä maksuliikennetilien limiitin käytöstä aiheutuvista koroista. Muina rahoitustuottoina on osingot, vastaavasti muut rahoituskulut sisältävät luottoprovisio kulut.

Sisäiset toimintakatteet toimialoittain / tulosityksiköittäin TP 2019, TA 2020 JA TA 2021

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Käyttötalous			
Kunnanhallitus	-63 066	-56 500	-4 800
toimintatuotot	10 373	0	150 000
toimintakulut	-73 439	-56 500	-154 800
Sosiaali- ja terveystoimi	-242 016	-3 100	-2 000
toimintatuotot	0	0	0
toimintakulut	-242 016	-3 100	-2 000
Sivistystoimiala	-1 555 636	-1 729 100	-1 428 500
toimintatuotot	3 675	0	0
toimintamenot	-1 559 311	-1 729 100	-1 428 500
K-K:n musiikkiopisto	67 177	76 200	80 800
toimintatuotot	79 218	83 100	83 000
toimintamenot	-12041	-6 900	-2 200
Tekninen toimiala	1 793 541	1 712 500	1 354 500
toimintatuotot	2 052 173	1 959 100	1 584 800
toimintamenot	-258 632	-246 600	-230 300
Toimintakate yhteensä	0	0	0

Investointiosa

		TA 2021	TS 2022	TS 2023
Rakennukset				
Kiinteistöjen peruskorjaus	Menot	-150 000	-150 000	-150 000
Liikuntahallin oviremontti ja kulunvalvonta	Menot	-50 000	0	0
Terveyskeskuksen kattoremontti	Menot	-460 000	0	0
Liikuntahallin saneeraus ja laajennus	Menot	-800 000	0	0
	Avustukset	220 000	0	0
Kiinteät rakent. ja lait.				
Yritystonttien kunnostus	Menot	-50 000	-50 000	-50 000
Katuvalojen saneeraus	Menot	-50 000	0	0
Niiralan teollisuusraiteiston kunnostus	Menot	-500 000	0	0
	Avustukset	250 000	0	0
Runkojohtojen jatkaminen / vesilaitos	Menot	-10 000	-10 000	-10 000
Välisäiliön putkiremontti	Menot	-50 000	0	0
Frisbeegolfradat	Menot	-40 000	0	0
Kaavateiden peruskorjaus	Menot	-30 000	0	0
Terveyskeskuksen aurinkopaneelijärjestelmä	Menot	-100 000	0	0
	Avustukset	25 000	0	0
Teiden rakentaminen uusille kaavatonteille	Menot	-30 000	-30 000	-30 000
Uusien kaavateiden kunnallistekniikan rakentaminen	Menot	-30 000	-30 000	-30 000
Jätevesi- ja vesihuollon saneeraus	Menot	-300 000	-250 000	-250 000
Koneet ja kalusto				
Traktorin hankinta	Menot	-120 000	0	0
Maastopyörät	Menot	-10 000	0	0
Muut				
Osakkeet ja osuudet	Menot	-100 000	-100 000	-100 000
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ		-2 880 000	-620 000	-620 000
AVUSTUKSET		495 000	0	0
NETTO INVESTOINNIT		-2 385 000	-620 000	-620 000

Investointien perustelut

- Kiinteistöjen peruskorjaus
  - Nimeämättömät kohteet Sisältävät kiinteistöjen investointiluonteiset remontit.
- Kiinteät rakenteet
  - Kaavateiden peruskorjaus Kaavateitä korjataan vuoden 2021 aikana
  - Teiden rakentaminen uusille kaavatonteille Varaus
  - Yritystonttien kunnostus Varaus
  - Katuvalojen saneeraus Kaava-alueen katuvaloja kunnostetaan
  - Niiralan teollisuusraiteiston saneeraus.
  - Frisbeegolfratojen kunnostus ja rakentaminen
- Vesihuoltolaitos
  - Jätevesi- ja vesihuollon saneeraus ja suunnittelu (nimeämättömät kohteet)
    - Vesijohtosaneeraus välillä Valkealampi – Välisäiliö
    - Vesijohtosaneeraus, Uusi-Värtsilä
    - Riikolan vedenottamon katon saneeraus
    - Betonisten viettoviemärien ja kaivojen saneeraus sujuttamalla
    - Jätevedenpumppaamoiden automaatioiden päivitys
  - Runkojohtojen jatkaminen/verkoston laajennus Varaus
  - Uusien kaavatonttien kunnallistekniikka Varaus
- Rakennukset
  - Liikuntahallin laajennusprojekti jatkuu
  - Liikuntahallin oviremontti
  - Terveyskeskuksen kattoremontti ja aurinkopaneelijärjestelmä
- Koneet ja kalusto
  - Traktorin uusiminen
  - Maastopyörät vuokraamista varten
- Muut
  - Osakkeet ja osuudet

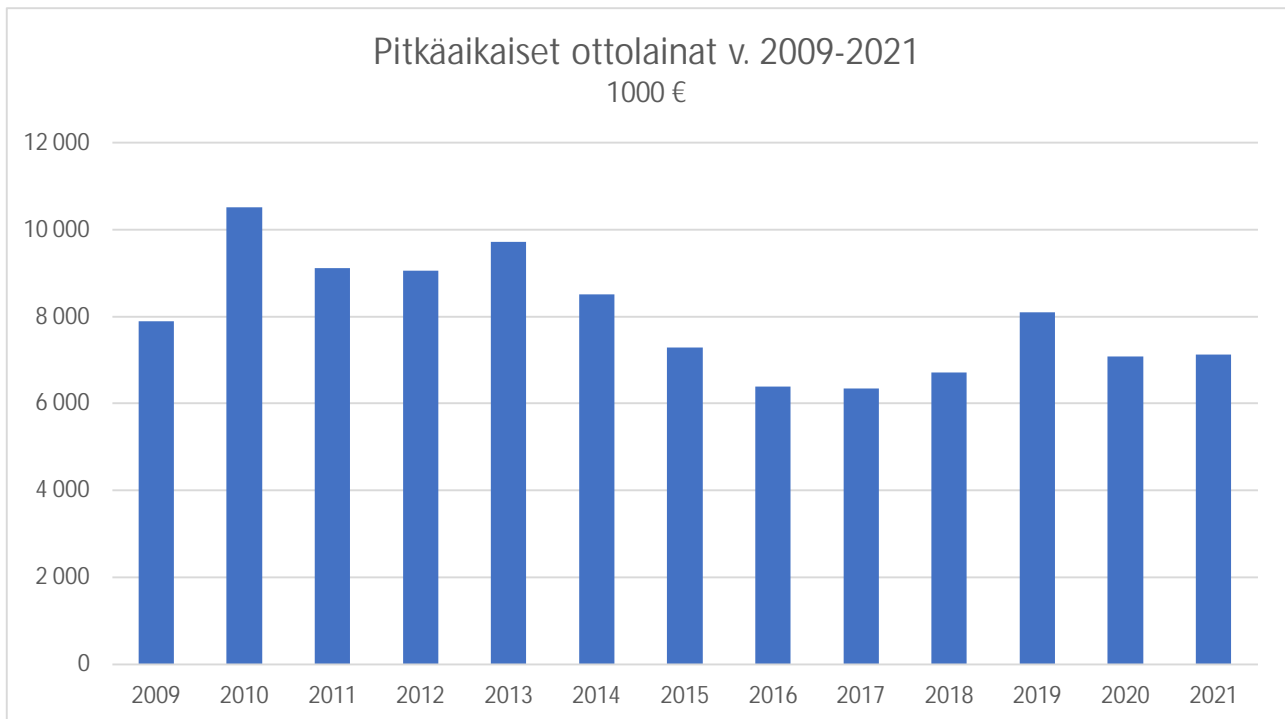
Aikaisempien vuosien investoinnit ovat olleet:

- 2014 Terveyskeskuksen valmistuskeittiön peruskorjauksen aloittaminen, Kemien tiestön kevyen liikenteen väylien rakentaminen ja Tikkala-Onkamon siirtoviemärin runkojohtojen rakentaminen
- 2015 Terveyskeskuksen valmistuskeittiön peruskorjauksen loppuun saattaminen, Nordic-hallin muutos- ja laajennustyöt, Kemien tiestön kevyen liikenteen väylien rakentaminen ja Teerisuon jätevesihuollon rakentamisen loppuunsaattaminen
- 2016 Niiralan yritystie- ja liittymäjärjestelyt, kaavateiden peruskorjaukset, Onkamo-Kemie siirtoviemärin rakentaminen ja Kemien lähiliikuntapaikan rakentaminen sekä kiinteistöjen peruskorjaukset
- 2017 Kemien lähiliikuntapaikan rakentamisen loppuunsaattaminen, liikuntapaikkaohjelman mukaisten kohteiden toteutus/kunnostus, kaavateiden peruskorjaukset, Kemien keskusta-alueen yleisilmeen kohentaminen
- 2018 Tikkalan päiväkodin, kaavateiden peruskorjaukset sekä Nymanin kentän kunnostamisen aloittaminen, uuden koulukeskuksen suunnittelun jatkaminen
- 2019 Tikkalan päiväkodin ja jakelukeittiön saneerauksen valmistuminen, kaavateiden peruskorjaukset, sivistyskeskuksen rakentamisen aloitus
- 2020 Liikuntahallin laajennustyöt aloitettu. Sivistyskeskus valmistuu vuodenvaihteessa. Luonnontuotehallin toimistotilojen laajennus valmistui. Kaavateiden peruskorjaukset.

Rahoitusosa

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	281 881	1 384 556	2 294 743	1 300 000	1 620 000
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-19 697	0	0	0	0
	262 184	1 384 556	2 294 743	1 300 000	1 620 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-2 822 845	-3 218 000	-2 880 000	-620 000	-620 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	65 448	382 500	495 000	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	38 446	100 000	0	0	0
	-2 718 951	-2 735 500	-2 385 000	-620 000	-620 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 456 766	-1 350 944	-90 257	680 000	1 000 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-250 000	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	50 100	50 100	50 100	50 100	50 100
	-199 900	50 100	50 100	50 100	50 100
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	2 200 000	0	1 100 000	0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-938 814	-1 026 300	-1 051 300	-1 098 200	-1 035 000
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 217 969	0	0	0	0
	2 479 155	-1 026 300	48 700	-1 098 200	-1 035 000
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-25 247	0	0	0	0
SAAMISTEN MUUTOS	253 566	0	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-497 941	0	0	0	0
	-269 623	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 009 633	-976 200	98 800	-1 048 100	-984 900
RAHAVAROJEN MUUTOS	-447 133	-2 327 144	8 543	-368 100	15 100

Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaisia lainoja oli vuoden 2019 lopussa 8,10 milj. euroa.

Muita taloustietoja

Oma pääoma/edellisten tilikausien yli-/alijäämät

Vuoden 2019 lopussa kunnalla oli edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää yhteensä 1,75 milj. euroa eli 402 €/asukas. Tilikauden 2020 tuloksen ennustetaan muodostuvan ylijäämäiseksi noin 333.000 euroa.

Henkilöstö

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Henkilötyövuodet (sis. sivutoimiset)								
Talouden ja hallinnon toimiala	<u>97</u>	<u>93</u>	<u>83</u>	<u>78</u>	<u>72</u>	<u>73</u>	<u>77</u>	<u>65</u>
- lomituspalvelut	80	78	67	61	54	53	53	45
- muut	17	15	16	17	18	20	24	20
Sivistystoimiala	<u>107</u>	<u>105</u>	<u>104</u>	<u>103</u>	<u>102</u>	<u>103</u>	<u>109</u>	<u>113</u>
- varhaiskasvatus	38	37	37	39	38	37	43	43
- muut	69	68	67	64	64	66	66	70
Sosiaali- ja terveystoimiala	4	4	5	0	0	0	0	0
K-K:n musiikkiopisto	30	28	28	29	29	28	26	29
Tekninen toimiala	46	45	42	43	43	44	45	42
Yhteensä	284	275	262	253	246	248	257	249
Vakinaiset henkilöt	248	252	238	227	222	220	211	200
Määräaikaiset henkilöt	39	24	25	21	25	25	36	30
Yhteensä	287	276	263	248	247	245	247	230

Henkilötyövuodet 2020 sisältävät arvion työllistetyistä 10 htv.

Kunnan henkilöstömäärältään suurimmat toimialat ovat sivistystoimiala, mukaan lukien varhaiskasvatuspalvelut, lomituspalvelut sekä tekninen toimiala. Nämä toimialat tuottavat palveluita Tohmajärven kunnan asukkaille. Lomituspalvelut ja musiikkiopisto tuottavat palveluita myös muiden kuntien alueilla. Tekninen toimiala, mukaan lukien ravitsemus- ja siivouspalvelut, tuottaa kuntalaisille palveluita ja/tai mahdollistaa muiden toimialojen toimintaa. Kunnan talouden ja hallinnon palveluiden roolina on tukea muiden toimialojen toimintaa sekä mahdollistaa kuntademokratian toteutuminen. Lisäksi kunnan organisaatiossa on yleisjohtoon ja kuntakehityksen tehtäviä.

KUNNANHALLITUS

Keskeiset tapahtumat vuonna 2021 sekä suunnitelmakaudelle 2022–2023

Vuosi 2021 on kuntavaalivuosi, joten kunnan luottamushenkilöhallinto uudistuu. Valtuustokauden vaihteessa on paikallaan arvioida mennyttä ja etenkin linjata tulevaa. Kunnanhallituksen tärkeimpiä tehtäviä vuonna 2021 on valmistella kuntastrategiatyön käynnistäminen uudelle valtuustokaudelle.

Kunnanhallituksen toimiala vastaa laajasti kunnan johtamisesta, kehittämisestä ja elinvoimasta. Kehittämispalveluiden ja työllisyyspalveluiden resursseilla vaikutetaan merkittävästi paikkakunnan yrityselämän edellytyksiin ja työttömyyden kustannuksiin. Maaseutuhallinto uudistuu koko maakunnan laajuiseksi jo vuoden 2021 alusta ja lomituspalveluiden rakenneuudistuksetkin ovat vireillä. Kunnan sisällä talous- ja hallintotehtävät on järjestetty uudella tavalla.

Valtakunnallisen sote-uudistuksen, jossa palveluiden järjestäminen ja rahoitus siirtyy pois kunnilta ja kuntayhtymiltä, on määrä astua voimaan vuoden 2023 alusta. Tämä merkitsee kunnille taloudellisen rakenteen jyrkkää muutosta. Noin puolet kuntien kautta kulkevasta rahasta poistuu kirjanpidosta. Verorahoituksesta vähenee Tohmajärvellä noin kaksi kolmasosaa. Pohjois-Karjalassa kuntayhtymän vaihtuminen hyvinvointialueeksi - tai millä nimellä uusia sote-alueita sitten kutsutaankin – ei palvelun käyttäjien näkökulmasta aiheuta havaittavaa muutosta. Myös tuotannon näkökulmasta siirtymä on helppo, koska organisaatio on jo olemassa, vain rahoitustapa ja luottamushenkilöiden valintatapa muuttuvat.

Keskusvaalilautakunta

Tilivelvollinen: lautakunnan jäsenet, hallintopäällikkö

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta tuottaa kuntalaisille vaalipalvelut eri vaaleja koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

Toiminnan sisältö

Kuntavaalit huhtikuussa.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Toteuttaa vuoden 2021 kuntavaalit

Määrärahojen olennaiset muutokset

Vuonna 2020 ei ollut vaaleja, joten toimintakulut huomattavasti suuremmat.

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas			
äänestys %			
- kuntavaalit			
äänestysalueet, kpl	3	0	3
ennakkoäänestyspaikat	3	0	3
äänestyspaikkojen aukiolotunnit			
vaalitoimitsijat	10	0	10

Kunnanvaltuusto

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Toiminnan sisältö

Valtuusto kokoontuu päättämään aikoina ja valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Tarvittaessa pidetään keskeisistä päätettäväksi tulevista asioista kyselytunteja ja seminaareja. Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Kuntastrategian toteutumisarviointi tuodaan valtuuston käsittelyyn viimeistään maaliskuussa.
2. Kuntavaalit käydään huhtikuussa. Valtuustoon valituille järjestetään tutustumis- ja perehdyttämisseminaari toukokuussa.
3. Syyskauden aikana järjestetään valtuutetuille ja muille luottamushenkilöille perehdytystilaisuuksia kunnan toimintaan ja talouteen.
4. Valtuusto valmistelee kuntastrategiaa toimikaudelleen siten, että se voidaan tuoda päätettäväksi alkuvuonna 2022. Valmistelutyöhön voidaan hankkia konsulttiapua.

Määrärahojen olennaiset muutokset

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Kokoukset, kpl	8	6	6
Seminaarit, iltakoulut	0	3	3
Käsitellyt §	104	60	60

Tarkastuslautakunta

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Kuntalain 121 ja 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- valmisteltava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle
- hankittava asianomaisen selvitys ja kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta

Toiminnan sisältö

Lautakunnan arvioinnin kohteena ovat erityisesti kunnanvaltuuston hyväksymien strategioiden ja tavoitteiden toteutuminen sekä kokonaisarvio kunnan toiminnan tuloksellisuudesta kuntalaisten näkökulmasta. Lautakunta työskentelee yhteistyössä tilintarkastajien kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

	mittari	tavoite
1. Kuullaan toimialajohtajia ja asiantuntijoita	kpl-määrä	9
2. Tutustutaan painopistealueena oleviin kohteisiin	kpl-määrä	5

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
tarkastuspäivät, kpl	9,3	10	10
Kokoukset, kpl	9	10	10
Käsitellyt §	69	70	70

Yleisjohto

Kustannuspaikat: Kunnanhallitus, Suhdetoiminta ja edustus, Kansainvälinen toiminta, Vanhusneuvosto, Joukkoliikenne

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunnan yleisjohton tehtävänä on koko kuntakonsernin johtaminen ja kunnan elinvoimaisuuden edistäminen ja turvaaminen.

Toiminnan sisältö

Kunnanhallitus vastaa kunnan kehittämistoiminnasta, hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja kuntastrategian, johtajasopimuksen ja vuosikohtaisten tulostavoitteiden mukaisesti.

Vanhusneuvosto vaikuttaa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja palvelutarpeiden huomioimisesta kunnan päätöksenteossa ja järjestää tapahtumia.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Kunnanhallitus valmistelee kuntastrategian arvioinnin ennen valtuustokauden päätöstä valtuuston käsittelyyn.
2. Kunnanhallitus valmistelee uuden valtuustokauden käynnistämiseksi tarpeelliset päätökset
3. Kunnanhallitus päättää luottamushenkilöiden perehdyttämiskoulutuksesta.
4. Kunnanhallitus käynnistää uuden kuntastrategian valmistelun uudelle valtuustokaudelle ja päättää valmisteluun käytettävistä resursseista.
5. Kunnanhallituksen toimintaa suunnitelmalliseen suuntaan ohjaamaan laaditaan vuosikello.

Kehittämispalvelut

Elinkeinotoimi, Ketä Oy, Tuottajien talo Niiralassa -hanke

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Kehittämispalvelut luo edellytyksiä kunnan ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä työpaikkojen syntyä ja säilymistä toimimalla yhteistyössä yrittäjien, kunnan muiden toimialojen sekä Keski-Karjalan kehitysyritys KETI Oy:n ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.

Toiminnan sisältö

Yritysyhteistyö ja elinkeinotoiminnan kehittäminen, kuntamarkkinointi, tonttimarkkinointi, matkailu, järjestöyhteistyö, seutuyhteistyö, kunnan kiinteistöjen myynti, tapahtumat

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Jatkuva yhteistyö yritysten ja yrittäjäjärjestöjen kanssa: järjestötapaamiset ja yritysvierailut, laadittavan kunnan hankintaohjeistuksen viestiminen
Strategian kohta: Elinvoiman kehittäminen / Työpaikkojen ja yritysten määrän kehitys
Mittari: yritysvierailujen määrä, tavoite min 12 kpl/v
2. Järjestö-kuntayhteistyön asiakirjan laadinta ja kumppanuussopimusten käyttöönotto
Strategian kohdat: Elinympäristö, viihtyisyys ja vetovoima / Houkutteleva ja viihtyisä elinympäristö
Elinvoiman kehittäminen / Yhteisöllinen ja myönteinen ilmapiiri
Mittari: järjestö-kuntayhteistyön asiakirja laadittu, kumppanuussopimusten lukumäärä
3. Kunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän ohjaus, nettisivujen ja some-kanavien kehittäminen osana kuntamarkkinointia
Strategian kohta: Elinympäristö, viihtyisyys ja vetovoima / Positiivinen kuntamarkkinointi
Mittari: Viestintäsuunnitelma laadittu
4. Tuulivoiman rakentamismahdollisuuden selvittäminen

Määrärahojen olennaiset muutokset

Kunnan omistamat kiinteistöt ovat kaikki olleet ympäristölautakunnan budjetissa. 1.1.2021 alkaen niistä siirretään kehittämispalveluille sellaiset kiinteistöt, jotka ovat Tohmajärven Yrityspalvelut Oy:n hallinnassa, vuokrattu ulkopuolisille tai myynnissä. Näitä kiinteistöjä on 21. Ympäristölautakunnalle jäävät kiinteistöt, jotka ovat kunnan omassa käytössä tai asuntoja. Budjetissa tämä tarkoittaa n. 100.000 € toimintakatteen siirtymistä ympäristölautakunnalta kunnanhallitukselle.

Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut, Hanketoiminta

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Maaseutupalvelut vastaavat maaseutuelinkeinoviranomaistehtävistä ja maaseutuelinkeinojen kehittämisestä.

Toiminnan sisältö

Pohjois-Karjalan kuntien maaseutupalvelut yhdistyvät yhdeksi yksiköksi vuoden 2021 alusta. Tohmajärvellä on yksikön toimipiste, jossa työskentelee maaseutuasiamies. Toiminnan ydinsisältö on viranomaispalvelujen tarjoaminen maatalousyrittäjille, kuten viljelijätukien käsittely ja neuvonta, riista- ja petovahinkokorvauksien käsittely, hukkakauralakiin perustuva valvonta ja neuvonta, eläintenpitäjien rekisteröintiin liittyvät tehtävät, rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen lausunnot ym. tarvittavat lausunnot sekä muut maaseutuviranomaiselle säädetyt tehtävät.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Sähköisen asioinnin edistäminen tukihallinnossa. Tavoite 95 % hakemuksista sähköisesti Tohmajärvellä.
2. Maaseudun elinvoimaisena säilyttäminen säilyttämällä viljelyssä oleva peltoala. Tavoite 8 660 ha.

Tunnusluvut

	2015	2016	2017	2018	2019
Maatiloja yhteensä	156	152	153	150	144
Lypsykarjatalous	50	47	46	41	38
Muu naudakarjatalous	16	16	17	15	15
Sikatalous	5	4	5	2	2
Muu kotieläintalous	7	6	6	6	6
Viljanviljely	24	26	24	25	23
Puutarhatuotanto	3	3	3	3	3
Muu kasvituotanto	47	48	52	58	57
Peltoa ha	9 087	9 073	9 051	9 003	8 535
Peltoa ha / tila	58,3	59,7	59,2	60,0	59,3
Peltoa luomussa %	25	33	38	38	38
Maitomäärä, milj. ltr	14,98	14,49	14,04	14,35	14,55
Maitoa, ltr, tilaa kohti	288 057	284 036	292 447	341 618	382 931
Tulotuet x 1000 € (sis.kuntien ja ELY:n käsittelemät)	7 300	8 462	8 120	8 019	7 763
Investointikohteet kpl	?	6	7	12	5
Investointiavustukset 1000 €	1 702	66	137	1 355	73
Korkotukilainat 1000 €	1 553	23	159	2 085	40
Sukupolvenvaihdot kpl	1	3	0	2	2
Maa- ja metsätalouden ansiotulot 1000 €	2 932	3 333	2 674	2 515	2 397
Tulojen muutos edelliseen vuoteen %	-27,3 %	13,6 %	-19,8 %	-3,3 %	-4,7 %

Työllisyyspalvelut

Hanketoiminta, Sosiaalinen työllistäminen, Kelan tm-tukiosuus

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Pitkäaikaistyöttömyyden aiheuttamien kustannusten ja inhimillisen syrjäytymisen estäminen ja hallitseminen yhteistyössä työllisyshoidon verkoston kanssa. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatukimaksun vähentäminen.

Toiminnan sisältö

Työnhakija-asiakkaiden laaja-alainen neuvonta- ja ohjaustehtävä. Kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilupaiikkojen varmistaminen ja lisääminen kumppanuussopimusten avulla. Hankerahoituksen hyödyntäminen työllisyshoidossa. Yrityksille tiedottaminen ja ohjaus käytettävissä oleviin työllistämisen tukitoimiin; palkkatuen ja kuntalisän käyttäminen työllistämisen tehostamiseksi.

Tohmajärvi haki yhdessä kuuden muun kunnan kanssa työllisyyden kuntakokeiluun. Kokeiluun mukaan pääsy laajentaisi kunnan roolia ja toimintamahdollisuuksia työvoimapalveluissa.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Kuntakokeilun toteutuessa työnhakija-asiakkaiden kontaktointi ja oikeisiin palveluihin ohjaus nopeutuu - työllisyysaste nousee
2. Työmarkkinatukilistalla olevien työnhakija-asiakkaiden tehokkaampi ohjaus aktivoititoimenpiteisiin tai työkyvyn arviointiin - työmarkkinatuen kuntaosuus pienenee
3. Alle 25-vuotiaiden työnhakija-asiakkaiden ohjaus opintoihin ja työhön tehostuu - nuorisotyöttömyys laskee

Määrärahojen olennaiset muutokset

Oletuksena on, että vuonna 2021 velvoitetutyöntekijöitä on enemmän kuin vuonna 2020. Tänä vuonna määrä jäi vähäiseksi väliaikaisen lakimuutoksen takia, jolloin kenenkään ansiopäivärahaa saavan työnhakijan ansiopäivät eivät kulu aikavälillä 1.7-31.12.2020 eikä heistä näin ollen tule velvoitetutyöntekijöitä tämän vuoden puolella.

Tunnusluvut

Vuosi	TP 2018	TP 2019	TA 2021
Työvoima	1 918	1 874	
Työttömyys-%	15,9	14,9	
Työttömien määrä	306	279	
Työttömien aktivointiaste	45	37,6	45
Työmarkkinatuen kuntaosuus €	217 569	252 414	200 000
300-499 päivää	92 363	74 530	
500-999 päivää	74 889	108 780	
1000 päivää	50 317	69 104	

Hallintopalvelut

Keskustoimisto

Tilivelvollinen: hallintopäällikkö

Toiminta-ajatus

Kunnan päätöksen teko on avointa ja osallistavaa. Järjestetään hallinto niin, että kuntalaiset ovat tyytyväisiä kunnan tarjoamiin palveluihin, ja Tohmajärvi koetaan myönteisenä ja kannustavana paikkana asua ja yrittää. Hyvä hallinto mielletään monesti vain byrokraattisena käsitteenä. Laillisuuden lisäksi hyvään päätöksentekoprosessiin pääsee päätöksen teon eri vaiheissa monipuolisesti osallistumaan eri tahot. Asioiden käsittely järjestetään vaivattomasti ja hyväksyttävästi. Osallisuus syntyy esimerkiksi kuntalaisten kuulemisesta, tyytyväisyyttä mittaavista kyselyistä ja vaikutusmahdollisuuksista itseään koskeviin asioihin.

Toiminnan sisältö

Hallintopalvelut toteuttaa valtuuston ja hallituksen päättämällä tavalla kunnan hallinnon käytännön toimenpiteet sekä tekee hallituksen ja valtuuston asioiden valmistustyön ja huolehtii päätösten täytäntöönpanosta ja tiedottamisesta. Tämän lisäksi hallintopalvelut palvelee kuntalaisia moninaisissa hallinnon toimialaan liittyvissä kysymyksissä.

Toiminnalliset tavoitteet

Hallintopalveluiden organisaatio muuttuu vuoden 2021 alusta, kun talouspalvelut eriytetään omaksi tulosyksikökseen.

1. Tarjotaan työkaluja arjen työskentelyyn valmistelijoille ja esittelijöille.
Tavoite: Järjestetään yhteinen valmistelijan ja esittelijän koulutus
Mittari: Koulutukseen osallistuneiden määrä
2. Toteutetaan kuntalaiskysely, jossa kuntalaisilta tiedustellaan käsityksiä omasta asuinkunnasta ja sen tavoista hoitaa asioita sekä selvitetään kokemuksia ja osallistumisesta kunnan päätöksentekoon.
Tavoite: Toteutetaan kuntalaiskysely
Mittari: Tehtyjen kyselyjen määrä / Saatujen vastausten määrä

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vireille tulleiden asioiden määrä (uudet)	412	650	500

Talousoalvelut

Talous- ja palkkatoimisto, Veropalvelut

Tilivelvollinen: talouspäällikkö

Toiminta-ajatus

Toteuttaa kunnan kirjanpito, palkanlaskenta ja tilinpäätös lain vaatimusten mukaisesti käyttäen nykyaikaisia ohjelmistoja ja järjestelmiä.

Toiminnan sisältö

Talousoalvelut vastaa koko kunnan taloudenhoidosta. Taloushallinto hoitaa kunnan kirjanpidon ja henkilöstön sekä luottamushenkilöiden palkkahallinnon, vastaa ostolaskuista sekä kunnan osto- ja myyntireskontrasta, maksuvalmiudesta, veloista ja perinnästä. Tämän lisäksi talousoalvelut valmistele kunnan talousarvion, osavuosisiraportit, tilinpäätöksen ja taloustilastot yhdessä kunnan muun henkilöstön kanssa. Talousoalvelujen henkilöstö palvelee myös kuntalaisia ja muita asiakkaita erityisesti osto- ja myyntilaskujen selvittämistä koskevissa kysymyksissä.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Alitilittäjäkassoilla otetaan käyttöön maksupäätteet helpottamaan käteisen rahan käsittelyä.
Tavoite: 4 kassaa
Mittari: kpl
2. Taloushallinnon töiden ja palveluiden aikatauluttaminen
3. Maksuliikenneohjelman uuden version käyttöönotto
4. Palkkalaskelmien sähköisen lähettämisen lisääminen
Tavoite: 40 % laskelmista
Mittari: %

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
lähetetyt myyntilaskut, kpl	16255	16000	16000
käsitellyt ostolaskut, kpl	8022	8000	8000
palkkasumma, milj.€	9,161	9,343	9,025
palkan-/palkkionsaajia/v	718	700	700

Tiedonhallintapalvelut

Tilivelvollinen: tiedonhallinnan asiantuntija

Toiminta-ajatus

Tiedonhallinnan tulosityksikkö pyrkii koordinoimaan ja kehittämään kunnan tiedonhallintaa.

Toiminnan sisältö

Tiedonhallinnan tulosityksikkö vastaa kunnan kirjaamosta, intranetistä, asiakirjahallinnosta, tiedonhallinnasta ja sähköisistä asiointipalveluista. Tulosityksikkö tähtää kunnan toimintojen sähköistämiseen ja nopeuttamiseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

Edistetään sähköistä asianhallintaa mm. vähintään selvittämällä sähköisen kokousalustan käyttöönottoa. Tiedonhallintalain vaatimukset toiminnan ja järjestelmien dokumentoinnista täytetään. Paperiarkistojen osalta parannetaan järjestystä, seulotaan vanhoja määräajan säilytettäviä asiakirjoja sekä tarkastetaan luetteloinnin ajantasaisuus.

- Tavoite: Tiedonhallintalain vaatimukset on täytetty aikataulussa.
Mittari: Tiedonhallintamalli on valmis, samoin asiakirjajulkaisu kuvaus ja muut vuoden 2021 loppuun mennessä tehtävät lain vaatimat toimenpiteet ja asiakirjat.
- Tavoite: Selvitetään, kannattaako kunnan toimielimien (pl. keskusvaalilautakunta) siirtyä käyttämään sähköistä kokousalustaa.
Mittari: Sähköisen kokousalustan tarve on selvitetty ja hyöty arvioitu suhteessa kuluihin. Mikäli se katsotaan tarpeelliseksi, hankitaan järjestelmä ja otetaan se käyttöön.
- Tavoite: Paperiarkistojen järjestystä ja luettelointia on parannettu.
Mittari: Arkistokotelot ovat paremmassa järjestyksessä, säilytysaikansa ylittäneet asiakirjat hävitetty sekä luettelointi tarkastettu ja tarvittaessa uusien arkistoluetteloiden laadinta aloitettu.
- Tavoite: Selvitetään arkistotilojen kunto ja sijoittelu. Tällä hetkellä vähintään yksi sivistystoimiston talon arkistohuone on kelvoton tarkoitukseen (liiallinen kosteus), ja tilojen hajanainen sijoittelu ei välttämättä ole optimaalinen.
Mittari: Arkistotilojen kunto ja korjaustarve on selvitetty niin, että mahdollisia korjauksia voisi kirjata tulevien vuosien investointiohjelmiin. Aineistot on siirretty suojaan liikakosteasta tilasta tai kosteusongelma on hoidettu kuntoon. On selvitetty, tarvitaanko muita arkistoaineistojen siirtoja tilasta toiseen ja toteutettu ne mahdollisuuksien mukaan.
- Tavoite: Kunnan arkistointiin ja asiakirjahallintoon liittyvät ohjeet ovat ajan tasalla.
Mittari: Ohjeet on käyty läpi ja tarvittaessa laadittu uudet.

Määrärahojen olennaiset muutokset

Sähköisen kokousjärjestelmän käyttöönotto tulisi maksamaan ensimmäisenä vuonna yhteensä n. 36 000 euroa (käyttöönotto kertakustannuksena n. 25 000 euroa ja vuosittainen ylläpito n. 11 000 euroa), mikäli sen hankintaan päädytään. Jatkossa määrärahoissa olisi huomioitava 11 000 euroa ylläpitokustannuksia vuodessa.

Henkilöstöjaosto / Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöhallinto, Luottamusmiestoimi, Työsuojelu, Työpaikkaruokailu

Tilivelvollinen: hallintopäällikkö

Toiminta-ajatus

Henkilöstöjaosto ja henkilöstöpalvelut vastaavat työnantajana kunnan henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstöjohtamisen linjauksista. Tällä tarkoitetaan kunnalle työnantajana kuuluvien virka- ja työehtosopimusten täytäntöönpanoa koskevien asioiden ratkaisemista sekä vastuuta palvelussuhdeasioita koskevista neuvotteluista työnantajana sekä vastuuta muista henkilöstöasioiden linjauksista ja periaatteista.

Henkilöstöjaoston ja henkilöstöpalveluiden keskeisenä periaatteena on, että henkilöstölle turvataan vaikuttamismahdollisuudet henkilöstöä koskevissa asioissa. Mukana tässä työssä ovat työnantajan edustajien ja esimiesten lisäksi henkilöstön valitsemat pääluottamushenkilöt.

Toiminnan sisältö

Henkilöstöpalvelujen keskeisenä tehtävänä on laatia ja kehittää kunnan henkilöstöhallintoon liittyviä prosesseja ja ohjeistuksia. Henkilöstöjaoston ja henkilöstöpalveluiden rooli on tukea kunnan operatiivista johtoa ja esimiehiä henkilöstöjohtamiseen ja sen kehittämiseen liittyvissä asioissa.

Henkilöstöjaosto, henkilöstöpalvelut ja esimiehet huolehtivat yhdessä siitä, että henkilöstö tulee henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin, työolosuhteiden, koulutukseen pääsyn, palkkauksen, palkitsemisen ja tehtävä-/urakierron osalta kohdelluksi oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

Henkilöstöpoliittinen tavoitetilä on:

- Oikeat ihmiset oikeissa paikoissa
- Jokainen pääsee ammattitaitoaan täydentävään koulutukseen tarpeen mukaan
- Työhyvinvointikyselyissä hyvät arviot

Henkilöstöpalvelut laativat Tohmajärven kunnan henkilöstöhallinnon vuosikellon suunnitelmavuosiineen. Vuosikellon muotoon laadittu vuosisuunnitelma antaa hyvän ja kattavan kuvan henkilöstöhallinnon toiminnasta, kokoaa ja aikatauluttaa henkilöstöjohtamisen työkalut, yhtenäistää toimintatapoja ja mahdollistaa tehokkaamman ja joustavamman toimintatavan. Vuonna 2019 aloitettu työsuorituksen arviointijärjestelmä (TSA) saatetaan voimaan. Työterveyshuollon yhteistyötä syvennetään kehittämällä edelleen työterveyshuoltoyhteistyöhön mitattavia ja seurattavia elementtejä.

Esimiesjohtoryhmään kuuluvat kaikki esimiestyötä tekevät pois lukien rehtorit. Lisäksi esimiesjohtoryhmässä ovat henkilöstösihteeri, tiedonhallinnan asiantuntija sekä vuosittain kiertävällä vuorolla vaihtuva henkilöstöjärjestöjen edustaja. Myös kunnanvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat kutsutaan kokouksiin. Esimiesjohtoryhmä kokoontuu heinäkuuta ja joulukuuta lukuun ottamatta kuukausittain, aina kuukauden viimeisenä maanantaina. Puheenjohtajana toimii henkilöstösihteeri. Asialistalle kootaan ajankohtaisia asioita, esimiestyön teemoja ja tiedotettavaa. Toiminnan tavoitteena on tiedonkulku, toiminnan suunnittelu yhteistyössä yli toimialarajojen ja yhtenäinen esimiestyön linja kunnassa. Unohtamatta ryhmän tarjoamaa vertaistukea ja mahdollisuutta osaamisen jakamiseen.

Strategian kohdat: Työhyvinvoinnin kehittäminen / esimiesjohtoryhmä toimii ja tieto kulkee / hyvä johtaminen / esimiesten kouluttaminen / työyhteisössä yhteiset pelisäännöt

Mittarit: Esimiesjohtoryhmän kokoontumiskerrat vuoden aikana

Vertaisoppikouluun voivat osallistua kaikki esimiehet ja hallinto ja toimistotyöntekijät aihealueiden ja työtilanteidensa mukaan. Vertaisoppikoulu kokoontuu kuukausittain heinäkuuta ja joulukuuta lukuun ottamatta, pääsääntöisesti kuukauden viimeisenä perjantaina. Vertaisoppikoulun vetäjä vaihtuu aihealueen mukaan. Toiminnan tavoitteena on järjestää matalan kynnyksen sisäistä koulutusta ja monistaa käytännössä hyväksi havaittuja toimintamalleja esimerkiksi eri ohjelmistojen suhteen.

Strategian kohdat: Tulevaisuuden osaamistarpeiden tunnistaminen / Toimivat työnjaot ja prosessit

Mittarit: Vertaisoppikoulujen kokoontumiskerrat ja osallistujamäärät

Työyhteisön virkistystoimintaan on vuonna 2021 varattu 15 euroa/työntekijä (30 euroa/työntekijä työajan ulkopuolella) virkistysmääräraha, joka on tarkoitettu käytettäväksi työyhteisön päättämällä tavalla työhyvinvoinnin edistämiseen. Seurataan, että virkistysmäärähän käyttö ei alene, vaikka virkistystoiminnan määräraha on budjetoitu jatkossa toimialojen omille kustannuspaikoille.

Strategian kohdat: Työhyvinvoinnin kehittäminen / henkilöstöedut ajan tasalla / hyvä johtaminen

Mittarit: Pidetyt virkistyspäivät

Lisäksi tehdään koko henkilöstöä koskeva työhyvinvointikysely.

Määrärahojen olennaiset muutokset

Henkilöstöpalveluista on poistettu työterveydenhuollon, työkokeilun (ergonomia) sekä työpaikkademokratian ja virkistystoiminnan kustannuspaikat. Koko kunnan tasolla työterveyshuollon, virkistystoiminnan ja työkokeilun (ergonomia) kulut on budjetoitu edellisvuoden tasoisina mutta omille toimialoilleen. Myös johdon osuus työterveydenhuollon kuluista on nyt yhdenmukaisesti budjetoitu omille kustannuspaikoilleen. Vuosittaiseen henkilöstöjuhlaan on varattu rahaa saman verran kuin ennenkin mutta henkilöstöhallinnon kustannuspaikalle.

Lomituspalvelut

Tilivelvollinen: lomituspäällikkö

Toiminta-ajatus

Seudullisen lomitusyksikön tehtävänä on järjestää lomituspalvelulain mukaiset palvelut Keski-Karjalan alueella niin, että alueen lomituspalveluihin oikeutetut maatalousyrittäjät pystyvät irrottautumaan turvallisien mielin päivittäisistä välttämättömistä karjanhoitoon kuuluvista töistä. Huomioimme kaikkien osapuolten tarpeet ja toivomukset niin, että lomitukset jakautuvat tasaisesti ympäri vuoden.

Toiminnan sisältö

Toimivien maatalouslomituspalveluiden merkitys on maataloille erityisen suuri. Lomituspalveluiden käyttäjien määrä on laskeva, joten nykyisten paikallisyksiköiden alueiden laajentuminen tulee olemaan väistämättä edessä pidemmällä aikavälillä tarkasteltaessa. Melan suositus olisi tehdä vapaaehtoisia yhdistämissä lomitusalueiden kesken. Lomituspalvelulakia ollaan kuitenkin uudistamassa ja mahdollisesti myös tulevaisuuden lomituspalveluiden hallintomallia. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee lakiluonnosta, joka olisi tämän hetken tiedon mukaisesti lähdössä lausuntokierrokselle keväällä 2021. Keski-Karjalan lomituspalvelupäällikkö on Sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa työryhmässä pysyvänä asiantuntijajäsenenä.

Lomituspalveluiden hallintopalveluita on myyty Liperin kunnalle kuntien välisellä tehdyllä ostopalvelusopimuksella. Sopimusta on tarkoituksen mukaista jatkaa 2021-2022 vuosille.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Sähköinen vuosilomahaku.
Mittari tavoite: 95 % Sähköisten hakemusten määrä
2. Ohjataan maatalouslomittajia ennalta ehkäisevästi työterveyshuollon kautta elintapahankkeeseen, sekä työ-kuntoutukseen 1-5kpl:tta henkilökohtaisen tarpeen mukaan.
Mittari: Osallistuneiden lomittajien määrä
3. Maatalouslomittajien digiloikka, sähköiset työlisterit, yhteyden pito sähköisesti
Mittari: 75 % maatalouslomittajista saadaan koulutettua sähköisten järjestelmien käyttöön.
4. Järjestetään Melan tulokortin tavoitteiden mukaiset laadukkaat palvelut asiakkaille
Mittari: Asiakastytyväisyys tavoite 4

Määrärahojen olennaiset muutokset

Maatalouslomitukseen osuus on täysin valtion korvattavaa toimintaa, mikäli lomitukseen menot ylittyvät tai alittuvat tilivuodelta, ne tasataan vuoden 2020 valtionkorvausselvityksen lopputilityksessä. Hallintoraha on määräraha, josta lomituspalveluiden tulos muodostuu.

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
lomituspalvelujen asiakkaat	262	243	242	228
kunnan tuottamat lomituspalveluiden lomapäivät	13 587	12 228	12 192	10 638
- vuosilomat	6 726	6 396	6 292	5 928
- sijaisavut	5 224	4 345	4 800	3 850
- tuettu maksullinen	1 637	1 487	1 100	860
lomituspalvelun käyttökust. pidettyä lomapäivää kohti €	193	190	191	

Maa- ja metsätalous

Maa- ja metsätilat

Tilivelvollinen: talouspäällikkö

Toiminta-ajatus

Hoitaa kunnan maa- ja metsäomaisuutta taloudellisesti kestäväen kehityksen mukaisesti.

Toiminnan sisältö

Huolehtia metsänhoitoon liittyvien metsäsuunnitelman mukaisten töiden toteutumisesta yhdessä sopimuskumppaneiden kanssa. Kilpailuttaa metsän myynti ja toteuttaa kauppa metsäsuunnitelman mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Hakattu puumäärä 4.000 m³
2. Hoidettu metsäalue 25 ha

Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalvet, Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos, Ympäristöterveydenhuolto ja eläkevastuut

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunta rahoittaa sosiaali- ja terveystalvet kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja turvaamiseksi lainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Toiminnan sisältö

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvetun kuntayhtymä eli Siun sote vastaa kaikkien pohjoiskarjalaisten ja Heinäveden asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon talvetuiden järjestämisestä. Tohmajärven kunnan roolina on talvetuiden rahoittaminen ja toimitilojen tarjoaminen talvetutuotantoa varten. Kunta ohjaa ja vaikuttaa talvetuiden laatuun ja sisältöön edustajiensa välityksellä kuntayhtymän luottamuselimissä sekä kuntayhtymän omistajakuntien kokouksissa. Lisäksi toimintaa arvioidaan Siun soten neuvottelukunnassa, joka on kunnan organisaatioon kuuluva toimielin.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Tohmajärven kuntalaiset saavat Siun sotelta riittävät ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon talvet
2. Siun soten paikallinen neuvottelukunta kokoontuu vuoden aikana vähintään kolme kertaa.

Määrärahojen olennaiset muutokset

Tohmajärven kunnan maksuosuus alenee n. 600.000 euroa vuoden 2020 tasoon verrattuna. Siun soten omistajakuntien neuvotteluissa on sovittu, että kokonaisuudessaan Siun soten kunnilta keräämät maksosuudet kasvavat kuluvan vuoden maksuosuuksiin nähden sote-talvetuiden osalta 2,8 %, pelastustoimen osalta 9,6 % ja ympäristöterveydenhuollon osalta 3,5 %. Yksittäisen kunnan maksosuuteen vaikuttavat kahden aiemman vuoden toteumat ja kuluvan vuoden ennuste, joten jokaisen yksittäisen kunnan maksuosuus muuttuu yksilöllisesti. Kunnan sote-budjetti sisältää näiden lisäksi eläkemaksut.

15 KUNNANHALLITUS	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT			
MYYNTITUOTOT	2 341 399	2 887 613	2 417 571
MAKSUTUOTOT	360 737	291 112	242 455
TUET JA AVUSTUKSET	200 716	216 360	145 700
MUUT TOIMINTATUOTOT	75 368	82 800	409 800
TOIMINTATUOTOT	2 978 220	3 477 885	3 215 526
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-3 263 730	-3 535 268	-3 305 400
PALKAT JA PALKKIOT	-2 604 600	-2 767 100	-2 563 500
HENKILÖSIVUKULUT	-659 130	-768 168	-741 900
ELÄKEKULUT	-621 371	-651 300	-625 800
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-37 759	-116 868	-116 100
PALVELUJEN OSTOT	-20 954 211	-21 572 881	-20 958 573
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-30 945	-36 300	-342 650
AVUSTUKSET	-372 152	-336 580	-388 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-38 092	-29 600	-73 290
TOIMINTAKULUT	-24 659 130	-25 510 629	-25 042 913
TOIMINTAKATE	-21 680 910	-22 032 744	-21 852 387
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 392	-6 800	-365 840
TILIKAUDEN TULOS	-21 690 302	-22 039 544	-22 218 227
POISTOERON MUUTOS	0	0	-1 270
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-21 690 302	-22 039 544	-22 219 497
 Kunnanhallitus			
Vaalit	-21 586	0	-20 000
Kunnanvaltuusto	-49 509	-41 500	-63 000
Tarkastuslautakunta	-17 178	-20 100	-17 300
Yleisjohto	-443 804	-450 400	-472 100
Kehittämispalvelut	-339 949	-341 970	-447 040
Maaseutupalvelut	-67 544	-86 000	-78 300
Työllisyyspalvelut	-626 701	-578 300	-605 800
Hallintopalvelut	-246 140	-171 350	-161 140
Talouspalvelut	-276 409	-323 450	-335 700
Tiedonhallintopalvelut	-104 150	-104 150	-106 183
Henkilöstöpalvelut	-116 723	-114 850	-90 950
Lomituspalvelut	90 161	103 826	15 826
Maa- ja metsätalous	103 648	261 550	110 100
Sosiaali- ja terveystaloudet	-19 565 026	-20 166 050	-19 628 800
Kunnanhallitus yhteensä	-21 680 910	-22 032 744	-21 852 387

SIVISTYSLAUTAKUNTA

(Hallinto, Perusopetus, Lukiokoulutus, Kansalaisopisto, Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Liikunta- ja nuorisopalvelut sekä Varhaiskasvatus)

Keskeiset tapahtumat vuonna 2021 sekä suunnitelmakaudelle 2022–2023

Sivistystoimen vuoden 2021 toiminnassa korostuu uusien tilojen käyttöönotto ja uusissa tiloissa tapahtuva toiminta. Sivistyskeskus Ahjon loppuvuodesta 2020 käyttöönotettavissa tiloissa aloittaa kuluvan vuoden elokuusta alkaen toimintansa aloittanut Maiju Lassilan koulu. Sivistyskeskus Ahjon tiloissa järjestetään perusopetuksen lisäksi lukiokoulutusta, esiopetusta, kansalaisopiston- ja Keski-Karjalan musiikkiopiston toimintaa. Tiloissa toimii myös kirjasto, joka toimii omatoimikirjastona. Sivistystoimi maksaa uutta Sivistyskeskusta käyttötalouden osalta noin 450 000–470 000 € /vuosi.

Sivistyskeskus Ahjon kanssa samalla pihalle rakennetaan parhaillaan liikuntahallin lisälaajennusta. Laajennusosaan tulee tilat uudelle kuntosalille, jossa on uudet kaikenikäisille käyttäjille soveltuvat kuntosalilaitteet. Laajennuksen mukana tulee uusi ryhmäliikuntatila, jossa alustana on judotatami, joka taipuu monipuoliseen käyttöön. Laajennuksen yhteydessä parannetaan liikuntahallin esteettömyyttä, kesällä valmistuvassa laajennuksessa on mahdollista siirtyä katutasosta hissillä alakerran pukuhuone- ja liikuntatiloihin. Laajennusosan alakertaan tulee tilat urheiluvälineille ja kiinteistöhuollon tarpeisiin. Kesästä alkaen varastoksi suunniteltu kuntosalitila saadaan uuden kuntosalitilan valmistuttua varastokäyttöön ja varastona toimivat pukuhuoneet pukuhuoneelle tarkoitettuun käyttöön. Liikuntahallin käyttöaste tulee nousemaan, koska koulukeskuksen liikuntasali poistuu käytöstä tammikuusta 2021 alkaen ja laajennus houkuttelee toivottavasti uusia liikkujia tiloihin.

Sivistystoimen toimintoja keskittyy nyt paljon kuntakeskukseen. Kun korona hellittää niin toiminta Ahjon ympäristössä alkaa rullata toden teolla. Sivistystoimen tavoitteena onkin tehdä uudet tilat tutuksi kaikille kuntalaisille. Tarkoituksena on järjestää ”toiminnot tutuksi retkiä” syksystä alkaen, kyliltä Ahjon ympäristöön. Lukupiiriä kirjastolla, jumppaa kuntosalilla ja kahvit päälle voisi olla yksi teemoista, mihin ihmiset kauempaa pääsevät linja-autokyydityksellä. Liikettä lihaksille ja mielelle virkistystä on juuri sitä hyvinvoinnin edistämistä, mikä kuuluu kunnan perustehtäviin.

Uudet tilat mahdollistavat entistä paremmat tilat harrastustoiminnalle. Sivistystoimen tarkoituksena on hakea Harrastamisen Suomen malli kevään hakuun. Tarkoituksena on kartoittaa nuorten kiinnostus erilaista harrastustoimintaa kohtaan, kutsua lasten- ja nuorten harrastustoimintaa pyörittävät järjestöt koolle ja lähteä yhdessä miettimään miten turvataan jokaiselle kouluikäiselle Tohmajärveläiselle ilmainen harrastuskoulupäivän yhteys.

Investointien suhteen vuosi 2021 mennään pienemmällä liekillä ja investoinnit keskittyvät vahvasti toiminnan tukemiseen. Karelian polut ovat tulleet tutuksi maastopyöräilijöille ja nyt on tarkoitus hankkia maastopyöriä, joita voisi vuokrata käyttöön. Kemien kuntoradan yhteydessä oleva frisbeegolfrata on tarkoitus muuttaa 18 väyläiseksi ja uusia korit täyttämään nykypäivän vaatimukset, kunnostuksen mukana tulisi uudet heittoalustat. Vanhat korit on tarkoitus hyödyntää Tikkalaan rakennettavalla radalla ja Värtsilän radalle uusittaisiin samalla väyläopasteet. Frisbeegolfratojen kunnostamista varten on tarkoitus hakea rahaa ELY:ltä. Uuden kuntosalin valmistuttua tarvitaan liikuntahallille uusi kulunvalvontajärjestelmä. Vuoden 2021 alussa on myös hyvä katsoa mitä on saatu aikaan aiemmin laaditun viideksi vuodeksi laaditun liikuntapaikkasuunnitelman osalta ja aloittaa suunnitelmien laatiminen kohti tulevaa.

Vuosien 2022–2023 osalta pitää pohtia yhdysputkea, joka mahdollistaa Sivistyskeskus Ahjosta siirtymisen liikuntahallille ja päinvastoin. Liikuntahallin valmistumisesta tulee 2023 menneeksi 30 vuotta, se on yleensä

sellainen ikä, milloin tarvitaan ehostusta vähintäänkin pintojen osalta. Myös retkeily kasvattaa suosiotaan ja uusien retkeilyreittien kunnostamiseen on varmasti jatkossakin rahaa haettavissa valtiolta.

Hallinto

Koulutoimisto, Musiikkiopiston kunnan maksuosuus

Tilivelvollinen: lautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Hallinnon tehtävänä on hoitaa sivistystoimen hallintoa ja näin tukea sivistystoimen eri toimintoja niiden perustehtävissä.

Toiminnan sisältö

Koulutoimiston hallintohenkilöstö vastaa sivistyslautakunnan kokousasioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta, talousarvion valmistelusta ja sen toimeenpanosta, valtionosuuslaskelmista ja tilastoinnista, koulukuljetuksista ja monista henkilöstöhallintoon liittyvistä tehtävistä.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Tavoitteena tukea sivistystoimen muita yksiköitä heidän perustehtävässään tasapuolisesti ja mitata tässä tavoitteessa onnistumista kyselyllä, joka suunnataan sivistystoimessa työskenteleville henkilöille.
  - o Mittari: Kyselyn tulokset ja vuosittainen vertailu 2021 alkaen

Tunnusluvut

Koulutoimisto	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Oppilaita 20.9.	404	404	412
Nettokustannus € / oppilas	440	400	497

Musiikkiopisto	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Kunnan oppilaspaikat	53	53	53
Nettokustannus € / oppilas	2162		

Perusopetus

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Kaikille peruskoulun oppilaille annetaan mahdollisuus oppimiseen, henkiseen kasvuun ja terveen itsetunnon kehittymiseen niin, että heillä on peruskoulun päätettyään hyvä yleissivistys sekä opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot.

Toiminnan sisältö

Kunnassa on yksi yhtenäiskoulu ja yksi alakoulu. Maiju Lassilan yhtenäiskoulu luokat 1–9 ja Tikkanen alakoulu luokat 1–6.

Jokainen koulu laatii vuosittain oman työsuunnitelmansa, johon kirjataan tarkemmin koulun toiminta kyseisen lukuvuoden aikana. Työsuunnitelma sisältää koulukohtaisia painopistealueita ja erityisteemoja. Kaikkien alakoulujen jatkuvana ja keskeisenä painopistealueena on tapakasvatus ja hyvien tapojen korostaminen. Maiju Lassilan osalta korostuu uusien koulutilojen käyttöönotto ja tiloissa harjoitettava nykyisen opetussuunnitelman mukainen pedagogiikka, jonka uusi oppimisympäristö ja sen ympärillä oleva liikunta- ja kulttuuriympäristö mahdollistaa. Yli 300 oppilaan yhtenäiskoulu saa myös kokopäiväisen rehtorin johtamaan koulun toimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Iltapäivätoimintaa järjestetään lukuvuonna 2020–2021 kunnan omana toimintana Maiju Lassilan koulussa ja Tikkanen koulussa. Maiju Lassilan koulussa iltapäivätoiminta järjestetään yhteistyössä Tohmajärven ev.lut. seurakunnan kanssa. Aamupäivätoimintaa järjestetään Maiju Lassilan koulussa.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Kaikki peruskoulun hyväksyttävästi suorittavat saavat jatko-opiskelupaikan
  - o Useimpien tutkimusten perusteella peruskoulun jälkeisellä jatko-opiskelupaikalla on merkittävä vaikutus nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä
  - o Mittari: Jatko-opiskelupaikan saaneiden osuus prosentteina ikäluokasta
2. Maiju Lassilan koulun toimintakulttuurin luominen
  - o Uusi yhtenäiskoulu yhdistää perusopetuksen vuosiluokkien 1–9 opetuksen yhden koulun alle. Tämä vaatii yhtenäisen toimintakulttuurin kehittämistä koko kouluyhteisön osalta
  - o Mittari: Loppuvuodesta toteutettava kysely kouluyhteisölle. Kyselyssä selvitetään koulun toimintakulttuurin luomisen onnistumista

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Valtionosuus iltapäivätoimintaan	21 074		
Oppilasmäärä 20.9.	358	358	362
Nettokustannus € / oppilas	8 601	8156	8864

Alakoululaiset			
Lukuvuosi	1.lk / 2.lk	3.lk / 4.lk	5.lk / 6.lk
2021-2022	45/39	42/37	46/38
2022-2023	36/45	39/42	37/46
2023-2024	41/36	45/39	42/37
2024-2025	26/41	36/45	36/42
2025-2026	26/26	41/36	45/36

Yläkoululaiset			
Lukuvuosi	7.lk	8.lk	9.lk
2021-2022	43	33	43
2022-2023	38	43	33
2023-2024	46	38	43
2024-2025	37	43	38
2025-2026	42	37	43

Perusopetus yhteensä	
2021-2022	366
2022-2023	359
2023-2024	367
2024-2025	347
2025-2026	335

Lukiokoulutus

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Lukiokoulutusta järjestämällä opiskelijoille pyritään antamaan laaja yleissivistys sekä riittävät tiedolliset ja taidolliset valmiudet jatko-opintoja varten.

Toiminnan sisältö

Lukio toimii yksisarjaisena. Lukiossa on 50 opiskelijaa, kyseessä syyskuun lukema. Yhteistyötä tehdään maakunnan lukioiden ja erityisesti Kiteen lukion kanssa. Yhteistyötä on konkreettisesti opetuksessa ja eri hankkeissa tapahtuvaa yhteistyötä. Yhteistyötä tehdään myös uuden lukiolain hengessä korkea-asteen kanssa. Pedagogisesti lukio pyrkii tarjoamaan opiskelijoille valmiuksia opiskella sähköisissä ympäristöissä, sekä valmistamaan heitä sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin. Tulevan lukuvuoden aikana valmistellaan uutta lukion opetussuunnitelmaa, joka otetaan käyttöön näillä näkymin 1.8.2021. Valmistelussa oleva opintovelvollisuuden pidennys tulee eduskuntakäsittelyyn loppuvuoden aikana. Hyväksyttäessä oppivelvollisuuden pidennys tarkoittaisi mm. Tohmajärven lukion osalta sitä, että oppikirjat ja tietokoneen käyttö kustannettaisiin lain nojalla opetuksen järjestäjän toimesta. Valtio myöntää rahoituksen opetuksenjärjestäjille tuleviin lisämenoihin yleiskatteellisesti.

Tohmajärven lukio on toiminut vuodesta 2019 asti "rajalukiona". Tämä tarkoittaa sitä, että lukiossa on ollut opiskelijoita myös Venäjältä. Yhteistyötä rajanaapurin kanssa on syytä jatkaa ja kehittää. Yhteistyön myötä lukio pysyy vireämpänä ja kurssitarjonta laajempänä. Lukiossa on tarkoitus kehittää yrittäjäyyskasvatusta, jota on valmisteltu jo edellisen lukuvuoden aikana.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Kaikki abiturientit saavat lukion päättötodistuksen ja suorittavat ylioppilaskirjoitukset.
  - o Toisen asteen suorittaminen on tehokkain keino syrjäytymisen ehkäisyyn
  - o Mittari: Päättötodistuksen ja ylioppilaskirjoitusten suorittaneiden prosenttiosuus lukion ikäluokasta
2. Paikkakunnan lukio entistä houkuttavammaksi
  - o Lukiokoulutukselle on uudet tilat Sivistyskeskus Ahjossa, jossa lukiolaisille on käytössään omia tiloja.
  - o Mittari: Tohmajärven lukion opiskelupaikaksi valinneiden prosenttiosuus paikkakunnalta lukioon lähtevistä nuorista.

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Valtionosuus:	463 058		
Opiskelijoita 20.9.	46	46	50
Nettokustannus € / opiskelija	11 628	9 807	8720

Kansalaisopisto

Tilivelvollinen: kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuden elinikäiselle oppimiselle, joka edistää tasa-arvoa, kehittymistä, hyvinvointia, aktiivista kansalaisuutta ja monikulttuurisuutta.

Toiminnan sisältö

Kansalaisopisto järjestää kuntalaisille vapaaseen sivistystyöhön kuuluvaa opetusta n. 3 200 tuntia 20 työpisteessä, joita ovat kunnan tilat ja yksityisiltä henkilöiltä tai yhteisöiltä vuokratut tilat. Opetus siirtyy Tietäväisen koululta ja Taitotalolta Sivistyskeskus Ahjoon ja entisiin musiikkiopiston tiloihin. Opetuksen hoitaa pääasiassa n. 35 sivutoimista tuntiopettajaa, joista suurin osa on paikkakuntalaisia. Eri kursseja on tarjolla noin 100, jossa mukana yleisöluentoja.

Tavoitteena on verkko-opetuksen lisääminen osaksi opinto-ohjelmaa, vaihtoehdoksi tai muun toiminnan lisäksi. Verkko-opetus ei ole riippuvainen kunnan väestömäärän kehityksestä, vaan opetukseen voi osallistua mistä päin maata vaan. Etenkin pandemiatilanteessa verkko-opetuksen hyödyntäminen on mahdollista.

Asiakastytyväisyyskyselyllä pyritään löytämään uusia, kiinnostavia kursseja ja tavoittamaan uusia kurssilaisia. Työikäisiä ja nuoria aikuisia kaivataan lisää asiakaskuntaan, jotta opisto säilyy elinvoimaisena.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen. Tavoitteena kahden uuden kurssin toteuttaminen kyselyn perusteella.
2. Verkko-opetuksen lisääminen. Tavoitteena viiden verkkokurssin tai – luennon toteutuminen.

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas	43	37		
valtionosuus	102 584	102 382		
opiskelijoita keskimäärin	813	874	800	800
opetustuntien lukumäärä	2 991	3 023	3 200	3 200
nettokustannus €/opetustunti		50	52	52

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

Toiminta-ajatus

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut sivistyksen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen sekä tietojen ja taitojen kehittämisen lähteenä. Kirjasto tärkeänä hyvinvoinnin lähteenä

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimi edistää, tukee ja järjestää kulttuuripalveluita. Kulttuuri tärkeänä sivistyksen- ja hyvinvoinnin lähteenä.

Toiminnan sisältö

Kirjastopalvelut

Kirjaston rooli demokratian, sananvapauden sekä yhteiskunnallisen vuoropuhelun edistäjänä näkyy uusissa tiloissa kirjastolain mukaisesti. Kirjasto tarjoaa tilojaan eri toimijoiden ja kuntalaisten käyttöön tapaamis- ja osallistumispaikkana. Uusien tilojen myötä voidaan haastaa ulkopuolisia tahoja järjestämään pieniä tapahtumia tai tilaisuuksia. Esimerkkinä kuntavaalien alla kirjastossa on mahdollisuus järjestää keskustelutilaisuuksia tai "lainata poliitikko" 15 minuutin mittaisiin keskusteluhetkiin, jos haasteeseen tartutaan.

Kirjastopalveluiden saavutettavuus paranee omatoimisen asioinnin myötä koko kirjaston osalta. Vaarakirjastojen kirjastokortilla sisäänpääsy onnistuu kaikilta asiakkailta, kunhan omatoimisosasto on allekirjoitettu kirjastossa asioinnin yhteydessä.

Henkilöstön määrä vähenee yhdellä työntekijällä toimenpideohjelman mukaisesti ja se vaikuttaa kirjastopalveluiden saatavuuteen.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimi hyödyntää digitaalisia verkkopalveluita tilanteissa, joissa esityksiä, tilaisuuksia tai tapahtumia ei ole mahdollista viedä varhaiskasvatuksen tai perusopetuksen arkeen kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Kulttuuritoimi hakee ensi keväänä Taiteen edistämiskeskukselta prosenttitaitteen valtionavustusta ja varautuu omarahoitusosuuteen. Avustuksella hankitaan Ahjoon joko valmista taidetta, tilaustyönä toteutettua tai taiteilija tekee sitä yhdessä koululaisten tai kuntalaisten kanssa. Tässä huomioidaan taiteen valinnan ja tekemisen osallistava merkitys, jolloin Ahjosta tulee tuttu, helposti lähestyttävä paikka, jossa taide on luonteva osa miljöötä.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

Kirjastopalvelut

1. Asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen palvelumuotoilun lähtökohtia hyödyntäen. Tilaratkaisujen ja aineistojen sijoittelun onnistuminen ja mahdollisten toiveiden toteuttaminen. Tarkastelun kohteeksi valitaan kaksi konkreettista tarkastelun kohdetta.
2. Kirjaston tiloja tarjotaan eri toimijoiden ja kuntalaisten käyttöön. Tavoitteena on 1 kokoontuminen kuukaudessa eli 12 tapahtumaa vuoden aikana.
3. Omatoimiasiakkuuden käyttöönotto. Tavoitteena on 400 omatoimiasiakkuutta ensimmäisen vuoden aikana.

Kulttuuripalvelut

1. Asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen, joka suunnataan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti kouluille. Kerättyjen kokemusten perusteella toteutetaan koululaisille kaksi heidän toivomaansa kulttuurielämystä.

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas	75	79		
- josta kirjastopalvelut	63	66		
- josta kulttuuripalvelut	13	10		
<u>Kirjastopalvelut</u>				
lainausten lukumäärä	48 402	51 063	60 000	55 000
- josta kirjastoauton osuus	12 925	9 227	17 000	12 000
lainauksia/asukas	13,4	11,7		
Fyysiset käynnit		36 939		45 000
verkkokäyntejä	15 525	22 358	15 000	25 000
nettokustannus €/lainaus	4,58	5,66	4	5
<u>Kulttuuripalvelut</u>				
tapahtumien lukumäärä	10	9		

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi luo edellytyksiä kaikkien kuntalaisten liikunnan harrastamiseen tarjoamalla liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa ja kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä eri toimialojen kesken.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi tarjoaa ja luo edellytyksiä lasten ja nuorten kasvua, elämänhallintaa ja kansalaisvalmiuksia tukevalle vapaa-ajantoiminnalle sekä parantaa lasten ja nuorten elinoloja.

Toiminnan sisältö

Nuoriso- ja liikuntatoimen tehtävien järjestämisestä vastaa liikunnan-, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajat. Toimintoja järjestetään yhteistyössä eri järjestöjen ja yhteisöjen kanssa sekä kunta- että läänitasolla.

Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Nuorisotoimen toimintaan kuuluu nuorisotilojen ylläpitäminen, nuorisotapahtumien ja toiminnan järjestäminen, nuorisotoiminnan edellytysten ja mahdollisuuksien luominen sekä lasten ja nuorten kasvu- ja elinoloihin vaikuttaminen (nuorisovaltuusto, paikallinen, alueellinen ja moniammatillinen yhteistyö).

Liikuntatoimi vastaa ulko- ja sisäliikuntapaikkojen ylläpidosta. Palveluja ostetaan kunnan tekniseltä toimelta ja ulkoisilta tuottajilta mm. kumppanuussopimuksilla. Liikuntatoimi järjestää yhdessä koulujen kanssa koululaisliikuntatapahtumia ja kesäisin lasten uimakoulutoimintaa sekä yhdessä nuoristoimen kanssa liikuntapainotteisia retkiä ja tapahtumia. Liikuntatoimi osallistuu omalta osaltaan terveysliikunnan kehittämiseen ja järjestämiseen sekä toiminnallaan ennaltaehkäisee kuntalaisten liikkumattomuudesta aiheutuvia haittoja ottaen huomioon myös erityisryhmät. Liikuntatoimi tukee urheiluseuroja/urheilijoita toiminnallisesti ja taloudellisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

Liikuntatoimi

1. Rakenteilla olevien ja vastavalmistuneiden liikuntapaikkojen käyttöönotto, toiminnan aloitus ja juurruttaminen.
  - o Tavoitteena vertaisohjaajien kouluttaminen ikäihmisten ohjaamiseen, yksilöohjauksen järjestäminen kuntosalille omana toimintana sekä yhteistyössä yksityisten pt-ohjaajien kanssa.

- Mittari: Vuoden aikana järjestetyt koulutukset 2kpl, koulutuksiin osallistuneiden määrä, yksityisten pt-ohjaajien kanssa tehtyjen sopimusten lukumäärä (2kpl)
2. Sähköinen tilavarausjärjestelmä liikuntahallille ja sähköinen käyttöjärjestelmä ja kulunvalvonta kuntosalille.
- Tavoitteena siirtyä sähköiseen varausjärjestelmään ja kulunvalvontaan sekä saada tietoa kävijämääristä, ikäjakaumasta ja käyttöajankohdista.
  - Mittari: Tilastoidaan kävijämäärät kuukausittain uuden kuntosalin valmistuttua, asiakastytyväisyyskysely vuoden 2021 lopussa uudistuksista

Nuorisotoimi

1. Nuorisokortti

- Luodaan sähköinen järjestelmä (qr-koodi ja verkkoalusta) jolla kirjaututaan nuorisotoimen toimintoihin. Kortin avulla voidaan tilastoida kävijämääriä ja tilastot saadaan suoraan syötettyä järjestelmän kautta valtakunnalliseen tilastointiin. Järjestelmän avulla saadaan myös Tohmajärven harrastehaku sähköiseksi ja toimintojen markkinointi helpottuu.
- Mittari: Qr-koodit kaikille nuorisotoimen asiakkaille vaiheittain. Vuoden loppuun mennessä qr-koodi on 75 %:lla yläkouluikäisistä.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa ja auttaa alle 29-vuotiaita nuoria sellaisen palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille varhaista tukea vahvistaen nuorten valmiuksia päästä elämässä eteenpäin. Yksittäisten nuorten ja nuorten ryhmien tukemisen lisäksi etsivällä nuorisotyöllä on myös muu yhteiskunnallinen tehtävä – tuoda palveluiden ulkopuolella olevien nuorten ääni kuuluviin, tehdä näkyväksi palveluvajeita ja niitä yhteiskunnan tukiverkon rakoja, joista nuoret voivat pudota.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Etsivä nuorisotyö on mukana koulunuorisotyössä (peruskoulu, lukio, ammatilliset opinnot) ennaltaehkäisevä työ syrjäytymisen ehkäisyä vahvistaa nuorten taitoja, joilla kiinnittyä palveluihin ja jatkopoluille
2. Nuorten ohjaaminen koulutukseen 2. aste, muut opinnot (osaamisen päivittäminen ammatillisen tutkinnon suorittaneet), lukiolaisten jatko-opintoihin ohjaaminen
3. Nuorisotyöttömyyden ehkäiseminen/vähentäminen, yhteistyö eri työllisyystoimijoiden kanssa
  - työelämään hakeutuminen
  - arjen hallinnan taitojen vahvistaminen sekä itsenäistymisen tukeminen
4. Ohjata nuoria eri palveluihin, yhteistyö verkostotoimijoiden kanssa, (mm. nuorten työpajatoiminta)
  - Mittarina tavoitettujen nuorten (16-29 v.) määrä
5. Nuorisovaltuusto päättää 10.000 euron kehittämisrahan käytöstä oman aloitteensa mukaisella tavalla

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
<u>Liikunta ja ulkoilu</u>				
nettokustannus €/asukas	64	74		
valtionosuus	16 583	16 291		
myönnetyt avustukset €	12 683	11 405	13 000	13000
myönnetyt avustukset €/asukas	2,8	2,6		
liikuntapaikkapasseja, lukumäärä	250	230	250	250
ylläpidettyjä latuja, km	23	23	23	25
hoidettuja liikuntapaikkoja, lukumäärä	15	16	17	17
<u>Nuorisotoimi</u>				
nettokustannus €/asukas	23	24		
valtionosuus	4 771	4 615		
tapahtumia, retkiä, lukumäärä	20	12	20	10
osallistujien lukumäärä	900	455	900	500

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: varhaiskasvatuksen päällikkö

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus tarjoaa monipuolisia varhaiskasvatuspalveluita lapsiperheille ja vastaa lasten varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja erityisvarhaiskasvatuksen tarpeisiin sekä tukee perheitä kasvatustehtävässä ja vanhemmuudessa. Varhaiskasvatuksen kysyntään vaikuttavat perheiden yksilöllinen palvelutarve ja elämäntilanne, subjektiivinen päivähoito-oikeus, lastensuojelun ja erityisvarhaiskasvatuksen tarve sekä mahdollinen maahanmuutto. Varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssit mitoitetaan lain määräämällä tavalla.

Toiminnan sisältö

Varhaiskasvatusta tarjotaan Käenpesän ja Tikkanan päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkotiki Keijukassa ja Pikku-Keijussa, Maiju Lassilan -koulun esiopetusryhmissä sekä perhepäivähoitajien omissa kodeissa. Vuorohoitoa tarjotaan ryhmäperhepäiväkotiki Keijukassa. Kunnalla on velvollisuus järjestää esiopetusta kaikille 6-vuotiaille lapsille, esiopetus on perheille maksutonta ja lapsen osallistuminen on velvoittavaa. Esiopetusta tarjotaan Tikkanan päiväkodissa sekä Maiju Lassilan -koululla. Kunta järjestää ilmaisen kuljetuksen, jos matka esiopetukseen on vähintään kolme kilometriä.

Esiopetuksessa noudatetaan kunnan esiopetussuunnitelmaa ja tavoitteena on, että lapset omaksuvat esiopetuksen aikana perusopetukseen vaadittavat perustaidot ja -tiedot. Esiopetusta on noin 19 tuntia viikossa ja vähintään 700 tuntia lukuvuodessa. Varhaiskasvatusta ohjaa Tohmajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatuksen toiminnan keskiössä on pedagogisesti painottuva opetus, kasvatus ja hoito.

Esiopetukseen osallistuu 44 lasta ja varhaiskasvatukseen 114 lasta (raportti 19.10.2020).

Kansaneläkelaitos myöntää lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen, jotka maksetaan varhaiskasvatuksen tulosalueen määrärahoista.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Siun soten perhepalveluiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi
  - Kuntastrategiassa perheiden pahoinvoinnin torjunnan toimenpiteenä edellytetään varhaista puuttumista ja tiedonkulkua sivistystoimen ja Siun soten perhepalveluiden kanssa. Yhteistyötä tehdään hyvinvointineuvolassa sekä lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman myötä
  - Mittarina: Hyvinvointineuvolan säännöllisyyden ja yhteistyön riittävyyden arviointi: Kuntastrategiassa tavoitetilana 2021 lastensuojelutarpeen ja huostaanotettujen osuuden alentaminen maakunnan keskiarvotasolle
2. Asiakastyytyväisyys: varhaiskasvatuspalvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin
  - Mittarina: asiakastyytyväisyys kysely huoltajille ja lapsille keväällä 2021. Mittarin tavoitearvo 85–100 %

Määrärahojen olennaiset muutokset

Tulossa vuoden 2021 aikana varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos, jolla tarkoitus alentaa asiakasmaksujen suuruutta. Tulossa myös mahdollinen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu, jos Tohmajärven kunta valikoituu satunnaisotantaan mukaan: tällöin viisivuotiaille tarjottaisiin ilmaista esiopetusta 20 tuntia viikossa.

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas	452	495		
lasten kotihoidontuki 1 000 €	196	127	134	154
lapsia keskimäärin kotihoidontuen piirissä	72	50	53	53
hoidettavia lapsia 31.12.	170	184	159	154
- josta esiopetuksessa	41	40	42	44
esiopetusryhmien lukumäärä	3	3	3	3
esiopetustuntien määrä	2 100	2 100	2 100	2 100

30 SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT			
MYyntITUOTOT	139 299	75 000	74 800
MAKSUTUOTOT	264 386	253 800	222 600
TUET JA AVUSTUKSET	236 213	135 900	134 320
MUUT TOIMINTATUOTOT	8 159	1 500	4 500
TOIMINTATUOTOT	648 058	466 200	436 220
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-5 062 624	-4 990 600	-4 882 300
PALKAT JA PALKKIOT	-4 090 810	-4 072 300	-3 952 200
HENKILÖSIVUKULUT	-971 814	-918 300	-930 100
ELÄKEKULUT	-821 245	-789 800	-789 200
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-150 569	-128 500	-140 900
PALVELUJEN OSTOT	-1 402 428	-1 240 500	-1 158 890
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-214 143	-217 500	-325 350
AVUSTUKSET	-146 239	-154 000	-173 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-57 883	-32 000	-288 450
TOIMINTAKULUT	-6 883 317	-6 634 600	-6 827 990
TOIMINTAKATE	-6 235 259	-6 168 400	-6 391 770
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-34 119	-31 200	-42 200
TILIKAUDEN TULOS	-6 269 379	-6 199 600	-6 433 970
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-6 269 379	-6 199 600	-6 433 970
Sivistyslautakunta			
Hallinto	-161 900	-162 000	-204 610
Perusopetus	-3 078 492	-2 923 700	-3 208 790
Lukiokoulutus	-444 741	-443 700	-435 980
Kansalaisopisto	-152 409	-166 100	-167 550
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-297 071	-306 700	-283 250
Liikunta- ja nuorisopalvelut	-286 071	-301 500	-330 430
Varhaiskasvatus	-1 814 575	-1 864 700	-1 761 160
Sivistyslautakunta yhteensä	-6 235 259	-6 168 400	-6 391 770

KESKI-KARJALAN MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA

(Musiikkiopisto ja varhaisiän musiikkikasvatus)

Keskeiset tapahtumat vuonna 2021 sekä suunnitelmakaudelle 2022–2023

Opetustilojen äänivuotokorjauksia Kiteen Ilmarisessa 11/2020–01/2021

Muutto opetustilojen osalta Tohmajärvellä uuteen sivistyskeskukseen 01/2021

Muutto tanssiopetuksen osalta puutaloon 1/2021 (tilan muutostyöt toteutetaan 12/2020–01/2021)

Muutto opetustilojen osalta Liperin Ylämyllyllä uuteen yläkouluun 08/2021

Muutto opetustilojen osalta Liperin kirkonkylällä uuteen alakouluun 01/2022

Erasmus-hanke toteutetaan kaudella 08/2020–08/2022

Ei tiedossa olevia henkilöstömuutoksia, tai eläköitymisiä kaudella 2021–2023.

Musiikkiopisto

Tilivelvollinen: musiikkiopiston rehtori

Toiminta-ajatus

Musiikkiopisto on taideoppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaista musiikin sekä tanssin laajan oppimäärän opetusta. Opetuksessa noudatetaan valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita (opetushallitus v. 2017), pois lukien avoin opetus, jonka tuottamiseen valtionosuutta ei voi käyttää. Opetus on kaikilla tasoilla tavoitteellista ja sillä tuetaan oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

Toiminnan sisältö

Musiikkiopisto järjestää ja tuottaa laadukasta musiikin ja tanssin tavoitteellista opetustoimintaa pääasiassa sopimuskuntien lapsille ja nuorille, sekä vapaiden paikkojen puitteissa aikuisille. Erikoistumisalueita ovat taidemusiikki, bändi-/yhtyeopetus, pop/rock/jazz-musiikkiopetus, kansanmusiikki ja tanssin opetus.

Musiikkiopisto järjestää eri tilaisuuksiin ohjelmalvelua ja erilaista konserttitoimintaa seitsemällä eri paikkakunnalla. Oppilaitos tekee tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulun perusopetuksen, lukiokoulutuksen, sosiaalitoimen, neuvolapalveluiden ja ikäihmisten kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

Uusien oppilaiden tavoittaminen, opetuksen saavutettavuudesta huolehtiminen
Henkilökunnan tavoitteellinen ammatillinen täydennyskouluttaminen, verkostoituminen; uudet verkostoitumisen toimimenetelmät etämahdollisuudet huomioon ottaen
Orkesteritoiminnan rooli paitsi pedagogisesti myös konserttitoiminnan kannalta: Orkesteritoiminnan pitkän linjan tavoitteet eri orkesterisoitinten riittävän saatavuuden osalta vuosia etupainotteisesti.
Epidemiatilanteen huomioiminen pedagogiikassa, tarjonnassa sekä markkinoinnissa.
Musiikkiopiston ja kuntien eri toimijoiden välisten yhteistyöhankkeiden edistäminen.

Mittarit:

- Markkinointitoimet vuositason seuranta: musiikkiopiston tuottamat kampanjat, mainokset, jotka on kohdennettu toimialueelle tai toimialueen ulkopuolelle. Mittari: kaksi kertaa vuodessa peittojakeluna tehtävä mainoskampanja toiminta-alueen kunnille.
- Viestintätoimet vuositason seuranta: musiikkiopiston tuottamat blogitekstit, henkilöstökoulutustilaisuudet ja muut menetelmät, joilla yksikön toimintaa tehdään tunnetuksi toimialueella tai toimialueen ulkopuolella. Mittari: Tuotetaan yksi uutiskirje ja 1-2 blogitekstiä/kuukausi.
- Yhteistyöhankkeet vuositason kunnittain tehtävä seuranta: musiikkiopiston ja kuntien yksiköiden yhteistyöhankkeet, joilla jalkautetaan taiteen perusopetuksen toimintoja oppilaiden ja/tai muiden kuntalaisten eduksi. Mittari: Vähintään yksi yhteistyö tai hanke taiteen perusopetuksen antamisen lisäksi jokaisen toimialueen kunnan tai kunnassa toimivan muun tahon kanssa.

Tunnusluvut

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Valtionosuus	759 338	802 400	828 400
Kuntien oppilaspaikat	323	323	323
• Heinävesi	13	13	13
• Kitee	90	90	90
• Liperi	57	57	57
• Outokumpu	35	35	35
• Polvijärvi	40	40	40
• Rääkkylä	35	35	35
• Tohmajärvi	53	53	53
Henkilöstö, josta			
• Viranhaltijaopettajat	52	9	49
• Tuntiopettajat	38	5	16
• Hallintohenkilöstö		35	26
		5	5
Oppilaat 20.9	816	816	650

31 KESKI-KARJALAN MUSIIKKIOPISTO

TP 2019

TA 2020

TA 2021

TOIMINTATUOTOT

MYYNTITUOTOT

397 006

416 300

427 000

MAKSUTUOTOT

170 824

160 500

158 000

TUET JA AVUSTUKSET

7 611

2 000

21 500

MUUT TOIMINTATUOTOT

15 748

10 900

7 300

TOIMINTATUOTOT

591 188

589 700

613 800

TOIMINTAKULUT

HENKILÖSTÖKULUT

-1 190 878

-1 204 400

-1 266 400

PALKAT JA PALKKIOT

-981 692

-1 001 010

-1 046 200

HENKILÖSIVUKULUT

-209 186

-203 390

-220 200

ELÄKEKULUT

-173 565

-172 080

-183 100

MUUT HENKILÖSIVUKULUT

-35 621

-31 310

-37 100

PALVELUJEN OSTOT

-204 319

-201 900

-200 900

AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT

-10 954

-24 000

-12 000

MUUT TOIMINTAKULUT

-19 794

-16 300

-16 300

TOIMINTAKULUT

-1 425 946

-1 446 600

-1 495 600

TOIMINTAKATE

-834 758

-856 900

-881 800

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

-834 758

-856 900

-881 800

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

(Hallinto, Tekninen toimi, Vesihuoltolaitos, Ravitsemus- ja siivouspalvelut, Tila- ja vuokrauspalvelut)

Keskeiset tapahtumat vuonna 2021 sekä suunnitelmakaudelle 2022–2023

Sivistyskeskuksen, Tohmajärven kunnan merkittävimmän työmaan valmistuminen muuttaa teknisen toimen toimintoja. Teknisen toimen työtehtävät keskittyvät enenevässä määrin ydinkeskustan alueelle. Uuden tekniikan käyttöönotto ja uusien toimintarutiinien käynnistäminen vaativat resursseja ja perehtymistä kiinteistönhoidolta, ruoka- ja siivouspalveluilta. Huomioiden kiinteistön leasingkulujen jyvittämisen toimitilapalveluille, toimintojen keskittymistä pidetään hyvänä asiana toimialan kehittämisen ja kustannusrakenteen näkökulmasta ajateltuna pitkällä aikavälillä.

Rakennusvalvonnassa otetaan käyttöön Lupapiste palvelu. Rakentamiseen liittyvien lupien käsittely helpottuu ja mahdollistaa asiakkaiden etäasioinnin, ajasta ja paikasta riippumatta. Palvelu mahdollistaa paremmin myös viranomaisyhteistyön naapurikuntien kanssa. Tasaisen hiipuva rakentamisaste ja henkilöstöjärjestelyt luovat kustannuspaineita yhteistyön lisäämiselle rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun osalta naapurikuntien kanssa. Ympäristönsuojelun valvontaa pyritään yhteistyön kehittyessä tehostamaan.

Kunnan omat rakennushankkeet keskittyvät jatkossa enenevässä määrin vesi- ja viemärlaitoksen saneerausohjelman mukaisiin kunnossapitotöihin ja saneeraukseen. Verkostojen remontit kannattaa tehdä ajoissa, ennen käyttöturvallisuuden muutoksia aiheuttavia vaikutuksia. Ajankohtaista on myös ratkaista tulevaisuuden suuntaviivat jätevesien puhdistamisen kannalta. Kiinteistöjen kunnossapidossa ja saneerauksissa panostetaan erityisesti kunnan toiminnan kannalta tärkeisiin kohteisiin sekä asuntokannan kustannustehokkaaseen ylläpitoon.

Hallinto

Tilivelvollinen: lautakunnan jäsenet, tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja toiminnan sisältö

Huolehtia, suunnitella ja johtaa maankäytön suunnittelun valmistelua, kunnan toimesta tapahtuvaa talon- ja yhdyskuntatekniikan rakentamista, rakennuttamista sekä niihin liittyviä kunnossapito- ja käyttötehtäviä, yksityistielainsäädännön edellyttämiä kunnan tehtäviä, huolehtia liikenneturvallisuudesta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristönsuojelusta, valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

- Hallintoa hoidetaan taloudellisesti ja tehokkaasti eri tulosyksiköiden toimintaa tasapuolisesti tukien.
- Henkilöstön työkuormaa pyritään tasapainottamaan toimenkuvaan liittyvillä järjestelyillä.
- Ylitöiden minimoiminen
- Mittarit
  - o Teknisen toimen kustannusten toteuman vertailu budjetoituun summaan (toteutui/ei toteutunut)
  - o Ylitöiden suhteellinen kertymä edellisvuoden tilanteeseen verrattuna (ylitti edellisvuoden/ei ylittänyt edellisvuotta)

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas	70	62		
kokoukset, kpl/§	10/144	11/138	10/150	10/150
myönnetyt maa-ainesten ottoluvat	1	3	2	
voimassa olevat maa-ainesten ottoluvat 31.12.	19	18	19	
myönnetyt ympäristöluvut	2	1	1	
ympäristölupia 31.12.	36	34	38	

Tekninen toimi

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja toiminnan sisältö

Yhdyskuntasuunnittelu

Toteuttaa kaavoitusta ja maankäytönsuunnittelua.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Huolehtii kaavateiden, puistoalueiden ja kunnan ylläpidettävien alueiden kunnosta.

Palvelulaitokset

Tuottaa teknisiä palveluja kuntalaisille ja kunnan sisäisille toiminnolle toimialueen mukaisesti.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Edistää hyödyllistä ja ympäristöön soveltuvaa rakentamista sekä kaavoituksen toteutumista, valvoo rakennetun ympäristön laatua ja maa-ainesten ottoa sekä ympäristönsuojelusta annettujen lakien ja asetusten sekä kunnassa annettujen ympäristön suojelua koskevien päätösten noudattamista käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Lisäksi rakennusvalvonta antaa puolueetonta jätevesineuvontaa haja-asutusalueella.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

- Käynnissä olevat kaavamuutokset saadaan valmiiksi vuoden 2021 aikana.
- Sähköinen lupajärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana.
- Kaavatiet ja yleiset alueet pidetään käyttötarkoitustaan vastaavassa kunnossa, kustannustehokkaasti. Yleisten alueiden viihtyisyyteen kiinnitetään erityistä huomiota, resurssien puitteissa.
- Mittarit
  - o Kaavateiden ylläpitokustannusten suhde budjetoituun, pysyttiinkö budjetissa (kyllä/ei).
  - o Reklamaatiokehitystä verrataan aikaisemman vuoden tilanteeseen verrattuna (vähemmän/enemmän).

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas	89	79		
Liikenneväylät				
kunnan kunnossa pitämät kadut ja tiet 31.12., km	25	25	25	25
kunnan kunnossa pitämät kevyen liikenneväylät 31.12., km	7,86	7,86	7,86	7,86
kunnossapitoavustetut tiet, km	306	306	306	306
yksityisille maksetut kunnossapitoavustukset, 1 000 €	100	100	100	100
yksit.teille maks.hark.var.peruskorjaus-avustukset, 1 000 €	12	3,1	12	29,3
Puistot ja yleiset alueet				
rakennettujen ja hoidettujen puistojen pinta-ala, ha	6	6	60	60
Palvelulaitokset				
Konekeskus				
- traktorin käyttötunnit	1418	1239	1400	
Jätehuolto				
omakotitalot/hyöty- ja ong.jättemaksut (sis.alv 24 %)	44,48	31,12	31,12	31,12
ulkop.vapaa-ajan asunnot yms. (sis.alv 24 %)	33,98	23,78	23,78	23,78
kesäas.jäteastian käyttömaksu (sis.alv 24 %)	28,83	29,11	29,11	29,11
ekopiste, kpl	9	9	7	
kartongin- ja paperinkeräyskontti, kpl	3	3	2	
paperinkeräyskontti, kpl	6	6	6	
SER- ja pienmetallin keräyspiste, kpl	1	1	1	
vaarallisen jätteen vastaanottopiste, kpl	1	1	1	
kesäasukkaiden jäteastiat, kpl	4	4	4	
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu				
myönnetyt rakennuksia koskevat luvat	81	68	60	
muut ilmoitukset (maaperän suojelu)	13	12		
käsitellyt meluilmoitukset	2	4	5	
käsitellyt asuntojen korjausavustukset	0	0		

Vesihuoltolaitos

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja toiminnan sisältö

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti toiminta-alueellaan puhtaan talousveden hankinnasta ja toimittamisesta sekä jätevesien poisjohtamisesta ja puhdistuksesta ympäristöluvan mukaisesti.

Toiminta pyritään toteuttamaan laadullisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä pohjalla.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Vesihuollon toimintavarmuuden, häiriötilanteisiin ja riskeihin varautumisen sekä ennakoivan kunnossapidon kehittäminen.

Mittarit:

- Häiriötilanteiden sekä niihin liittyvien asiakaspalautteiden seuranta
- Talousveden laadun sekä jäteveden puhdistustulosten jatkuvan seuranta

Määrärahojen olennaiset muutokset

Ei olennaisia muutoksia määrärahoissa. Vesihuoltolaitoksen tulojen odotetaan pysyvän ennallaan.

Ei perusteita taksojen korotukselle vuodelle 2021.

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas	67	75		
Vesilaitos				
verkkoon pumpattu vesimäärä 1 000 m ³	371	328	300	
verkkoon pumpattu vesimäärä/asukas m ³	83	75	65	
laskutettu vesimäärä 1 000 m ³	234	248	253	
verkostoon liittyneet kiinteistöt 31.12., lkm	1537	1539	1545	1540
vesijohtoverkoston pituus 31.12., km	366,3	366,5	366,5	366,5
veden kulutusmaksu €/m ³ (sis.alv)	1,29	1,31	1,36	1,36
veden perusmaksu I-III, € (sis.alv)	102,96- 257,28	105,01- 262,42	107,13- 267,68	107,13- 267,68
vesiliittymismaksu/yksikkö (m ²) (sis.alv)		1,40	1,44	1,44
vedenotto, kpl	4	4	4	4
paineenkorotusasema, kpl	5	5	5	5
vesisäiliö, kpl	1	1	1	1
vesitorni, kpl	1	1	1	1
haketuskäivo, kpl	1	1	1	1
Viemärlaitos				
vastaanotettu jätevesimäärä 1 000 m ³	267	278	280	
vastaanotettu jätevesimäärä/asukas m ³	60	64	61	
laskutettu jätevesimäärä 1 000 m ³	128	132	144	
verkostoon liittyneet kiinteistöt 31.12., kpl	951	951	950	953
viemäriverkoston pituus 31.12., km	165,3	165,4	165	165
- josta viettoviemäriä km	57,8	57,8	58	58
- josta paineviemäriä km	107,5	107,6	107	107,6
jäteveden kulutusmaksu €/m ³ (sis.alv)	2,83	2,88	2,94	2,94
jäteveden perusmaksu I-III, € (sis.alv)	104,3 - 313,35	106,38 - 319,61	108,52 - 326,01	108,52- 326,01
viemäri liittymismaksu/yksikkö (m ²) (sis.alv)		1,62	1,67	1,67
jätevedenpuhdistamo, kpl	1	1	1	1
jätevedenpumppaamo, kpl (runko- ja kiint.pumppaamot)	101	105	102	102

Ravitsemus- ja siivouspalvelut

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja toiminnan sisältö

Tuottaa ruoka- ja siivouspalvelut mahdollisimman kustannustehokkaasti laadusta tinkimättä.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Sivistyskeskus Ahjolle tuotettavien ruoka- ja siivouspalveluiden toteuttaminen kustannustehokkaasti ja joustavasti huomioiden muuttuvat hygienia/ laatu ohjeet.
  - Mittarina: Kustannusvertailu menot/tulot
2. Sosiaali- ja terveystieteiden tukipalveluina tehtävien ruoka- ja siivouspalveluiden kehittäminen tilaajan kanssa yhteistyössä
  - Mittarina: Yhteiskoulutusten määrä ja käytyjen laatukseskusteluiden tulokset, sekä puhtausmittausten tulokset.

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas		7		
Ravitsemuspalvelut				
valmistuskeittiöitä, kpl	1	1	1	1
jakelukeittiöitä, kpl	4	4	4	3
aterioiden määrä, kpl	275 000	281 000	260 000	255 000
keskimääräinen ateriahinta €/ateria	3,47	3,48	3,64	3,64
Siivouspalvelut				
siivottavia kohteita, kpl	38	37	35	32
siivottavat m ²	19 800	19 400	19 900	18 800
nettokustannus €/m ² /vuosi	23,56	26,07	24,62	28,1

Tila- ja vuokrauspalvelut

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Toiminta-ajatus ja toiminnan sisältö

Tarjota ja ylläpitää monipuolisia, houkuttelevia ja asunnonhakijan tarpeisiin soveltuvia asumisvaihtoehtoja.

Toiminnalliset tavoitteet 2021

1. Strategian mukaisesti poistetaan käytöstä tarpeettomaksi käyneitä rakennuksia. Kustannuksien alentamiseksi parannetaan käyttöastetta jäävien osalle.

Mittarit

- palvelujen laadun arviointi asiakaskyselyllä
- toteutunut käyttöaste

Määrärahojen olennaiset muutokset

Kehittämispalveluille siirtyä osa toimitiloista kustannuksineen ja tuottoineen, toimitilapalvelu tuottaa näille kiinteistöille edelleen tarvittavan kiinteistönhoidon. Kiinteistönhoidon työntekijöiden työpanosta käytetään enenevässä määrin kuntatekniikan puolella, tapahtuneiden eläköitymisten takia.

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
nettokustannus €/asukas	137	87		
Toimitilat/kaikki kiinteistöt				
- kiinteistöt, kpl	37	36		18
- lämmin tila, m ²	37 370	38 699		21 000
- kylmä tila, m ²	9 070	9 377		2 915
- lämmin tila, m ³	152 939	157 551		88 579
- kylmä tila, m ³	30 957	31 114		10 170
Kunnan suoraan omistamien asuntojen lkm	80	78	79	36
kunnan suoraan omistamien asuntojen huoneistoala	3 501,5	3 383,5	3 475,5	1 400,5
kunnan omistamien osakehuoneistojen lkm	19	19	19	19
kunnan määräämisvallassa olevat osakehuoneistot, lkm	220	220	220	214
kunnan suoraan omist. asuntojen vuokratulot 1 000 €	415	397	400	318
kunnan suoraan omist. asuntojen käyttöaste %	76	74	93	75
kunnan omistamien toimitilojen vuokratulot 1 000 €	417		709,5	505
kunnan suoraan omistamien toimitilojen käyttöaste %	89,7	85		

40 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT			
MYyntITUOTOT	1 741 594	1 623 500	1 709 400
MAKSUTUOTOT	54 974	44 500	43 100
TUET JA AVUSTUKSET	10 780	23 200	36 200
MUUT TOIMINTATUOTOT	832 689	1 139 400	829 700
TOIMINTATUOTOT	2 640 036	2 830 600	2 618 400
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-1 907 031	-1 928 500	-1 898 000
PALKAT JA PALKKIOT	-1 483 926	-1 503 300	-1 463 300
HENKILÖSIVUKULUT	-423 106	-425 200	-434 700
ELÄKEKULUT	-370 028	-378 500	-383 300
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-53 077	-46 700	-51 400
PALVELUJEN OSTOT	-730 981	-773 200	-831 400
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 286 451	-1 193 900	-804 900
AVUSTUKSET	-102 468	-122 000	-139 300
MUUT TOIMINTAKULUT	-309 334	-265 000	-270 800
TOIMINTAKULUT	-4 336 265	-4 282 600	-3 944 400
TOIMINTAKATE	-1 696 229	-1 452 000	-1 326 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 824	-1 200	0
VUOSIKATE	-1 694 405	-1 453 200	-1 326 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-915 599	-1 018 200	-690 500
TILIKAUDEN TULOS	-2 610 004	-2 471 400	-2 016 500
POISTOERON MUUTOS	5 034	5 000	2 430
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 604 970	-2 466 400	-2 014 070
Ympäristölautakunta			
Hallinto	-251 694	-301 100	-285 100
Tekninen toimi	-374 698	-441 100	-430 800
Vesihuoltolaitos	343 958	301 100	330 700
Ravitsemus- ja siivouspalvelut	-762 916	-752 000	-739 300
Tila- ja vuokrauspalvelut	-650 879	-258 900	-201 500
Ympäristölautakunta yhteensä	-1 696 229	-1 452 000	-1 326 000